

ZAKON**O ŠUMAMA**

("Sl. glasnik RS", br. 75/2008, 60/2013 i 70/2020 i "Sl. glasnik BiH", br. 49/2022 - rješenje US BiH)

I - OSNOVNE ODREDBE**Član 1**

(1) Ovim zakonom uređuju se politika i planiranje, upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem, zaštita šuma, finansiranje i vrijednost šuma, katastar šuma i šumskog zemljišta i informacijski sistem u šumarstvu, imovinskopravni odnosi, kao i druga pitanja od značaja za šumu i šumsko zemljište radi unapređivanja i održivog korišćenja šuma i šumskog zemljišta i razvoja šumarstva.

(2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na oblik svojine.

Član 2

(1) Šume i šumsko zemljište su prirodna dobra od opšteg interesa i uživaju posebnu brigu i zaštitu Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika).

(2) Pravo korišćenja šuma i šumskog zemljišta može se ograničiti kada je to u opštem interesu.

Član 3*

(1) Šume i šumsko zemljište na teritoriji Republike su i drugih pravnih i fizičkih lica.

(2) Ukupna površina šuma ne može se smanjivati, osim u posebnim slučajevima iz člana 42. ovog zakona.

(3) Šume i šumsko zemljište ne mogu se otuđivati, osim u slučaju komasacije i u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Član 4*

(1) Šumama i šumskim zemljištem upravlja i gazduje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(2) Šumama i šumskim zemljištem gazduje se u skladu sa kriterijumima i principima održivog gazdovanja.

(3) Kriterijumi za održivo gazdovanje šumom su:

a) održavanje i poboljšanje šumskih ekosistema i njihov doprinos globalnom ciklusu ugljenika,

b) održavanje zdravlja i vitalnosti šumskog ekosistema,

v) održavanje i podsticanje proizvodnih funkcija šume,

g) održavanje, čuvanje i poboljšanje biološke raznovrsnosti u šumskom ekosistemu,

d) održavanje i poboljšanje zaštitnih funkcija u upravljanju šumom (posebno zemljišta i voda) i

đ) održavanje drugih socijalnoekonomskih funkcija i uslova.

(4) Vlasnici šuma i šumskog zemljišta u ostvarivanju svojih prava dužni su da gazduju šumom po sljedećim principima, odnosno da:

a) ne degradiraju šume i šumsko zemljište,

b) stalno unapređuju stanje šuma,

v) obezbjeđuju sprovođenje zaštite šuma,

g) štite šumska zemljišta od dalje degradacije i erozije pošumljavanjem starih sječina, požarišta i

neobraslih šumskih zemljišta,

d) štite, održavaju i ako je moguće unapređuju biološku raznovrsnost šuma, podržavaju autohtonost i korišćenje vrsta drveća lokalnih provenijencija pri obnavljanju šuma, ostavljaju mrtvo drvo u količinama neophodnim za očuvanje biodiverziteta ostalih vrsta flore i faune, a koja ne ugrožava zdravlje i stabilnost šuma i okolnih ekosistema, štite rijetke i zaštićene vrste flore i faune u šumama,

đ) infrastrukturu u šumama projektuju i grade na način koji je najmanje štetan za šumsko stanište vodeći brigu o posebnim geološkim, vegetacionim, hidrološkim i drugim vrijednostima, a posebno o vrijednim dijelovima ekosistema utvrđenim posebnim propisima i

e) ne čine štetu drugim vlasnicima šuma i šumskog i drugog zemljišta.

Član 5*

(1) Djelatnosti od opšteg interesa su proučavanje kroz istraživanje, uzgoj, zaštita, planiranje, gazdovanje, održavanje i unapređivanje šuma.

(2) Opšti interes iz stava 1. ovog člana ostvaruje se:

a) očuvanjem i unapređivanjem postojećih šuma i povećanjem površina pod šumama,

b) zaštitom šuma i šumskih zemljišta,

v) očuvanjem i unapređivanjem opštekorisnih funkcija šuma,

g) povećanjem doprinosa sektora šumarstva ukupnom društvenoekonomskom razvoju Republike, optimalnom proizvodnjom drveta i nedrvenih proizvoda i drugih vrijednosti šuma,

d) izradom strateških dokumenata i planova za područje Republike,

đ) očuvanjem vlasništva nad postojećim šumama,

e) unapređivanjem i održavanjem površina šuma u privatnoj svojini,

ž) osnivanjem javnog preduzeća u skladu sa zakonom koji uređuju oblast javnih preduzeća,

z) izgradnjom i održavanjem šumskih puteva,

i) proučavanjem šumskih ekosistema, njihovih komponenti i odnosa prema faktorima nastanka i razvoja,

j) nadzorom nad primjenom propisa u oblasti šumarstva,

k) obezbjeđenjem sredstava za zaštitu i unapređivanje šuma,

l) očuvanjem i razvojem genofonda šuma,

lj) pružanjem usluga šumarske struke u odnosu na polifunkcionalni koncept korišćenja ukupnih potencijala šuma,

m) stalnim praćenjem stanja šuma i

n) izvršavanjem i drugih poslova u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega.

(3) Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) kontroliše ostvarivanje opšteg interesa u šumama kroz djelatnost Ministarstva i realizaciju zaključenog Ugovora sa Javnim preduzećem šumarstva.

Član 6

(1) Funkcije šuma su:

a) privredna (ekonomska) funkcija, koja podrazumijeva proizvodnju drveta i drugih šumskih proizvoda, uključujući i lovnu divljač radi ostvarivanja prihoda i

b) opštekorisne funkcije šuma, u koje spadaju:

1) ekološke funkcije šuma, koje podrazumijevaju očuvanje biodiverziteta i zaštitu zemljišta, voda i klime,

uključujući i pozitivnu ulogu u vezivanju ugljenika iz atmosfere, odnosno proizvodnji kiseonika i

2) socijalne funkcije šuma koje podrazumijevaju rekreaciju, turizam, estetsku ulogu šuma, povoljan uticaj na zdravlje ljudi, obrazovanje, istraživanje, odbranu zemlje i zaštitu građevina i infrastrukture.

(2) Prema utvrđenim funkcijama i mjerama gazdovanja, šume mogu biti:

a) privredne šume, koje pored očuvanja opštekorisnih funkcija šuma prvenstveno služe obezbjeđivanju šumskih proizvoda i usluga,

b) zaštitne šume, koje prvenstveno služe zaštiti zemljišta i voda, naselja, infrastrukturnih i drugih objekata i ostale imovine i

v) šume posebnih namjena kojima se obezbjeđuje:

1) zaštita biološke raznovrsnosti i ostalih prirodnih vrijednosti šuma,

2) zaštita genofonda, proizvodnja šumskog sjemena i sadnog materijala,

3) obrazovna, naučnoistraživačka, kulturnoistorijska i estetska funkcija i

4) zdravstvenorekreativna i turistička funkcija.

(3) Bliži propis o načinu proglašavanja, obilježavanja, finansiranja, načinu gazdovanja zaštitnih šuma i šuma posebne namjene donosi ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: ministar).

Član 7

(1) Šuma je složena zajednica ili biogeocenoza (ekosistem) šumskog drveća i šumskog zemljišta koje utiče jedno na drugo, kao i na sredinu u kojoj se nalaze.

(2) Šume u smislu ovog zakona su površine obrasle šumskim vrstama drveća, na površini većoj od 0,16 ha, minimalne širine 20 metara, sa stepenom prekrivenosti zemljišta krošnjama stabala minimalno 20% i većim, bez obzira da li je riječ o podmlatku ili odraslim stablima bilo iz sjemena ili izbojaka iz panjeva ili žila.

(3) U šume se uključuju površine i sa manjim stepenom prekrivenosti na privremeno obešumljenim površinama, kao rezultat prirodnih katastrofa ili djelovanja čovjeka (gole sječe), na kojima se ubrzo očekuje rast stabala i stepen prekrivenosti zemljišta krošnjama stabala minimalno 20% i većim, a sve takve površine se uključuju bez obzira na namjenu korišćenja.

(4) U površine šuma uključuju se i površine šumskih puteva (sa jednom kolovoznom trakom i užih od pet metara širine) ako se oni nalaze unutar šumskog kompleksa, vodotoci užeg korita od sedam metara, zatim površine protivpožarnih i vjetrozaštitnih prosjeka, te vjetrobranih pojaseva širih od 20 metara i minimalne površine 0,16 hektara.

(5) Šumom, u smislu ovog zakona, ne smatraju se parkovi, drvoredi, voćnjaci, međna stabla, grobljanska stabla i slično.

(6) U slučaju spora da li se neko zemljište obraslo šumskim drvećem smatra šumom, odnosno da li se neko zemljište smatra šumskim zemljištem odlučuje Ministarstvo.

Član 8

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

a) (*brisano*)

b) biodiverzitet (biološka raznovrsnost) znači promjenljivost među živim organizmima iz svih izvora uključujući, između ostalog, kopnene, morske i druge vodene ekosisteme, i ekološke komplekse čiji su oni dio (ovo uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta i ekosistema);

v) vještačko obnavljanje šuma je osnivanje nove mlade šume na mjestu uklonjene;

g) vještačko podizanje šuma (pošumljavanje) je osnivanje novih šuma na površinama na kojima nema šume ili ih u skorašnje vrijeme nije bilo;

d) gajenje šuma sačinjavaju mjere prirodnog obnavljanja (sječe koje se u nekoj šumi izvode kada ona dostigne doba fiziološke zrelosti plodonošenja) i mjere njege šuma (intervencije koje se izvode u nekoj sastojini od trenutka njenog nastanka pa sve do trenutka sječe obnavljanja, odnosno doba njene fiziološke zrelosti);

đ) gazdovanje šumama podrazumijeva gajenje šuma, zaštitu šuma, korišćenje šuma i šumskog zemljišta, kao i druge aktivnosti za održavanje i unapređivanje funkcija šuma;

e) doznaka je određivanje, obilježavanje i evidentiranje stabala ili površina za sječ u redovnoj sječi ili u slučajevima kada je neophodna sječa uzrokovana elementarnim nepogodama;

ž) ekosistem znači dinamički kompleks zajednica biljaka, životinja i mikroorganizama i njihove nežive okoline, koji utiču jedni na druge kao funkcionalna sredina;

z) zaštita šuma je sistem mjera i aktivnosti koje se sprovode radi opstanka šuma, očuvanja i unapređivanja njihovog zdravstvenog stanja i vitalnosti;

i) zaštićeno prirodno dobro je očuvani dio prirode posebnih prirodnih vrijednosti i odlika, ugrožene i rijetke vrste biljaka i životinja, kao i ugroženi tipovi staništa, koja se nalaze na lokalnim, nacionalnim i međunarodnim listama (crvene liste, liste Citesa, liste Direktive o staništima EU i drugo) zbog kojih ima trajni ekološki, naučni, kulturni, obrazovni, zdravstvenorekreativni, turistički i drugi značaj i kao dobro od opšteg interesa uživa posebnu zaštitu;

j) inventura šuma na velikim površinama je višenamjensko i sveobuhvatno prikupljanje podataka o šumama i šumskim zemljištima;

k) izvođači radova u šumarstvu su privredna društva ili preduzetnici koji su kod nadležnog organa registrovani za izvođenje radova u šumarstvu, te u postupku licenciranja potvrđeni kao kvalifikovani i tehnički opremljeni za njihovo izvođenje;

l) korišćenje šuma podrazumijeva sječ drveća, izradu i prevoz šumskih sortimenata, upotrebu (sakupljanje) ostalih šumskih proizvoda, kao i promet drveta i ostalih šumskih proizvoda;

lj) krš je jedinstven oblik reljefa karbonatnih (krečnjačkih, dolomitnih) stijena sa posebnim hidrogeološkim i geomorfološkim karakteristikama, koji karakteriše karstna hidrologija i karstni fenomeni (škrape, ponikve, uvale, karstno polje, pećine, jame i drugo);

m) licenciranje izvođača radova u šumarstvu je izdavanje odgovarajuće licence u posebnom postupku koji vodi Ministarstvo, kojom se potvrđuje da podnosilac zahtjeva ispunjava propisane uslove i kriterijume koji ga čine stručno kvalifikovanim, tehnički opremljenim i poslovno sposobnim za izvođenje radova u šumarstvu;

n) njega šuma podrazumijeva sve uzgojne zahvate (intervencije) koji se izvode u sastojinama od njihovog nastanka do početka obnavljanja;

nj) održivo gazdovanje šumama podrazumijeva upravljanje i korišćenje šuma i šumskog zemljišta na takav način i u takvom stepenu da se očuva biodiverzitet i produktivnost, obnavljanje, vitalnost i potencijal šuma da se održi na nivou kojim bi se zadovoljile odgovarajuće ekološke, ekonomske i socijalne potrebe i današnjih i budućih generacija, na lokalnom, ali i na nacionalnom nivou, a da se pri tome ne ugroze i ne oštete neki drugi ekosistemi;

o) ostali šumski proizvodi obuhvataju proizvode:

1) biljnog porijekla: šumsko ljekovito, jestivo, začinsko i industrijsko bilje, plodovi i sjeme, listinac, treset, smola, trska, liko, šišarke, šumsko ukrasno šiblje, gljive, sokovi iz stabala, različiti organi biljaka (korijen, kora, lišće, plodovi, patološke izrasline na plodovima i lišću, mahovina i dr.) koji se koriste u kožarskoj industriji (tanin), šumska paša, trava (sijeno) sa livada i čistina,

2) životinjskog porijekla: pčele i njihovi proizvodi, puževi, pijavice, gliste, proizvodi lova, zmiје (otrov, koža, meso) i proizvode nežive prirode prvenstveno iz zemlje: crnica i humus;

p) praćenje šuma - monitoring je sistem stalnog praćenja i analize ukupnog stanja šumskih ekosistema, a posebno njihove vitalnosti, zdravstvenog stanja i biološke raznovrsnosti radi preduzimanja preventivnih mjera i zaštite,

r) procjena uticaja na životnu sredinu je preventivna mjera zaštite životne sredine zasnovana na izradi

studija i sprovođenju konsultacija uz učešće javnosti i analizi alternativnih mjera, da bi se prikupili podaci i predvidjeli štetni uticaji određenih projekata na život i zdravlje ljudi, floru i faunu, zemljište, vodu, vazduh, klimu i pejzaž, materijalna i kulturna dobra i uzajamno djelovanje ovih činilaca, kao i utvrdile i predložile mjere kojima se štetni uticaji mogu spriječiti, smanjiti ili otkloniti, imajući u vidu izvodljivost ovih projekata;

s) protivpravne aktivnosti u šumarstvu su:

- 1) sječa ili aktivnosti izvan posjeda sa pravom vlasništva ili korišćenja,
- 2) sječa u prekomjernim kvotama (količinama), u zaštićenim područjima, bez adekvatne dozvole,
- 3) sječa bez saglasnosti sa planovima gazdovanja i u osjetljivim (ugroženim) područjima kao što su strme padine, obale rijeka i vodozahvati,
- 4) sječa zaštićenih vrsta (definisane po Citesu ili drugim međunarodno prihvaćenim obavezama),
- 5) sječa bez odgovarajućih dozvola, vršenje prstenovanja uz izazivanje sušenja,
- 6) sječa po ugovorima sa lokalnim preduzetnicima o kupovini trupaca iz zaštićenih područja ili sa realizovanim etatom drveća iznad dozvoljenih količina,
- 7) korišćenje nelegalnog transporta i nelegalna trgovina drvetom i ostalim šumskim proizvodima i
- 8) sječa koja je urađena bez traženih dozvola i nije usaglašena sa zakonima o životnoj sredini, o radu ili sa socijalnom politikom;

t) pustošenje šume je svaka radnja izvršena protivno propisima kojom se slabi plodnost (prinosna snaga) šumskog zemljišta i time dovodi u opasnost ili onemogućava trajnost šumske proizvodnje ili gajenje šuma na tom zemljištu ili ugrožava opstanak šuma i njihove opštekorisne funkcije (sječa većeg obima koja se približava krčenju šuma, prebirna sječa prejakog intenziteta, podbjeljivanje stabala, svaka radnja koja može prouzrokovati zakorovljavanje, spiranje i odnošenje zemljišta vodom, vjetrovom i drugo);

ć) provenijencija je geografski lokalitet ili stanište na kome rastu roditeljska stabla, odnosno sastojina iz koje potiče sjeme, odnosno u kojoj je ono neposredno sabrano;

u) sastojina je jedinstveni dio šume koji se po jednoj ili više osobina (tipu šume, bonitetu, sastavu, starosti, obrastu, stepenu očuvanosti, kvalitetu, uzgojnom i strukturnom obliku) razlikuje od ostalih dijelova šume pa time zahtijeva poseban uzgojni, odnosno gazdinski postupak;

f) stručnotehnički poslovi su poslovi izrade planova za gazdovanje šumama, doznaka, izdavanje dokumenata neophodnih za zakonit promet drveta, vođenje i kontrola radova gazdovanja i stručni poslovi na zaštiti šuma;

h) upravljanje šumama je strateško i regionalno planiranje, priprema zakona i drugih propisa u skladu sa njim, definisanje šumarske politike i strategije upravljanja bazama podataka i evidencijama, integracija u evropske tokove šumarstva, proučavanje šuma i drugih ekosistema unutar šumskog zemljišta, njihove vitalnosti, zdravstvenog stanja i biološke raznovrsnosti, vođenje registra šuma i šumskog zemljišta, planiranje i obezbjeđivanje finansiranja iz budžeta Republike i ostalih izvora, međusektorska saradnja, predstavljanje sektora šumarstva u međunarodnim organizacijama, procesima i dogovorima, informisanje i odnosi sa javnošću, vršenje upravnog nadzora, drugih stručnih i savjetodavnih poslova, kao i obavljanje poslova podrške vlasnicima šuma, poslova praćenja i nadzora, kao i raspolaganja šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike;

c) šumskoprivredno područje je funkcionalna cjelina, koja se formira radi održivog gazdovanja, planiranja i usmjeravanja razvoja šuma i šumskog zemljišta;

č) šumske kulture predstavljaju mlade, vještački podignute šume;

dž) šumske plantaže su podignuti zasadi oplemenjenim biljkama (klonovima, kultivarima ili sortama) uz intenzivan način gajenja (korišćenje mehanizacije, đubrenja i dr.) da bi se za što kraće vrijeme postigli što veći prinosi u proizvodnji drveta i

š) šumska infrastruktura su: objekti, šumski putevi (putevi prvenstveno namijenjeni za potrebe gazdovanja i korišćenja šuma, uključujući drugu putnu infrastrukturu duž njihovih tokova), transportne vlake i druga infrastruktura koja je prvenstveno namijenjena gazdovanju šumama.

II - POLITIKA I PLANIRANJE

Član 9

- (1) Narodna skupština Republike Srpske donosi Strategiju razvoja šumarstva, koja predstavlja osnovu za izradu Šumarskog programa Republike.
- (2) Strategija razvoja šumarstva predstavlja dokument kojim se podstiče razvoj sektora šumarstva kao dio privrednog i ruralnog razvoja radi stvaranja i održavanja zapošljavanja, zaštite prirodne okoline i šumskog nasljeđa i obnove oštećenih šuma, poboljšanja ekoloških, ekonomskih i socijalnih funkcija šuma, podsticanja ekoloških vrijednosti drveta i ostalih šumskih proizvoda, obezbjeđivanja kompetitivnosti drvne industrije i drugo.

Član 10

- (1) Šumarski program Republike je osnovni dokument kojim se predviđa učesnički, sveobuhvatan, međusektorski i trajan proces planiranja, sprovođenja, praćenja i vrednovanja šumarske politike sa ciljem postizanja održivog gazdovanja šumama svih oblika svojine, zajedno sa akcionim planom za njegovo sprovođenje.
- (2) Šumarski program Republike usvaja Narodna skupština Republike Srpske i izrađuje se za period od 20 godina.
- (3) Realizacija šumarskog programa Republike obezbjeđuje se planovima, programima, projektima i propisima, koje donose Vlada i nadležna ministarstva.
- (4) Izvještaj o realizaciji Šumarskog programa Republike sa prijedlogom mjera, Ministarstvo podnosi Vladi i Narodnoj skupštini Republike Srpske jednom godišnje.

Član 11

- (1) Ministarstvo osniva Savjet za šumarstvo radi davanja prijedloga o bitnim pitanjima iz oblasti šumarstva Republike.
- (2) Savjet za šumarstvo Republike čine devet članova.
- (3) Savjet za šumarstvo Republike čine predstavnici Ministarstva, drugih državnih organa, institucija i organizacija koje su u vezi sa oblašću šumarstva, lokalnih zajednica, nevladinih organizacija, vlasnika šuma i drugih.
- (4) Savjet iz stava 1. ovog člana donosi poslovnik o svom radu.

Član 12

- (1) Radi utvrđivanja stanja, praćenja promjena i izvještavanja o stanju šuma na nivou Republike sprovodi se inventura šuma na velikim površinama svakih 20 godina.
- (2) Inventura šuma na velikim površinama obuhvata sve šume i šumska zemljišta, proizvodnog ali i neproizvodnog karaktera u šumarskom smislu, te ostale površine unutar kompleksa šuma i šumskog zemljišta, koje služe ili mogu da služe u svrhu šumarske proizvodnje ili ostvarivanja drugih koristi od šuma ili njihove zaštite.
- (3) Cilj inventure šuma na velikim površinama je pribavljanje potrebnih informacija o šumskim resursima sa odgovarajućom preciznošću.
- (4) Bliži propis o sprovođenju inventure šuma na velikim površinama donosi ministar.

Član 13

- (1) Radi racionalnog upravljanja i gazdovanja šumama, šumskim zemljištem i drugim potencijalima šuma, u Republici se formiraju šumskoprivredna područja i područja krša.
- (2) Šumskoprivredna područja formiraju se prema prirodnim, stanišnim, ekološkim, biološkim, geografskim, ekonomskim i drugim uslovima, kojima se obezbjeđuje opštekorisna funkcija šuma, jedinstvenost i cjelina područja, progresivna i dinamička trajnost prinosa i prihoda šuma i šumske proizvodnje, reprodukcije šuma i optimalna otvorenost šuma.

(3) Šume i šumska zemljišta na području krša u Republici obuhvataju opštine na području Hercegovine i ulaze u sastav jednog područja krša.

(4) U Republici, pored šumskoprivrednih područja i područja krša, mogu se formirati nacionalni parkovi i industrijske plantaže, kao i druge šumske plantaže.

(5) Formiranje, status, način upravljanja i korišćenja nacionalnih parkova uređuje se posebnim zakonom.

(6) Industrijske plantaže i druge šumske plantaže osnivaju se kao poseban svojinski, planski, upravljački i namjenski oblik za intenzivnu proizvodnju drvne sirovine i druge biomase, na degradiranim šumskim i poljoprivrednim zemljištima, a na osnovu zahtjeva vlasnika uloženog kapitala, odobrenog od nadležnog organa Republike.

Član 14

(1) Formiranje šumskoprivrednih područja i područja krša i promjena njihovih granica vrši se na osnovu ekonomskotehničke dokumentacije, koja naročito sadrži:

a) opis granica i preglednu kartu razmjere 1:50.000 sa ucrtanim spoljnim granicama šumskoprivrednog područja, granicama unutrašnje podjele šuma, privrednim jedinicama i odjelima, šumskim komunikacijama i drugim objektima od važnosti za gazdovanje šumama i šumskim zemljištem,

b) stanje drvnih masa po vrsti drveta i debljinskoj strukturi, po privrednim jedinicama i kategorijama šuma,

v) prosječni godišnji prirast po vrsti drveća, privrednim jedinicama i kategorijama šuma,

g) prosječni godišnji etat po vrsti drveća, privrednim jedinicama i kategorijama šuma i

d) podatke o prihodima i rashodima gazdovanja šumama.

(2) Prilikom promjene granica šumskoprivrednih područja, ekonomskotehnička dokumentacija treba da sadrži, pored podataka iz stava 1. ovog člana, i podatke o površinama, drvnim masama, jednogodišnjem zapreminskom prirastu i jednogodišnjem etatu u šumskoprivrednom području nakon izvršenih promjena.

(3) Na prijedlog Ministarstva, a na osnovu ekonomskotehničke dokumentacije, Vlada donosi odluku o formiranju šumskoprivrednih područja i područja krša i vrši promjene njihovih granica.

Član 15

(1) Prostorom krša gazduje se na osnovu dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, koji se donosi na period od deset godina.

(2) Gazdovanje šumama i šumskim zemljištem na području krša zasniva se pretežno na korišćenju opštekorisnih funkcija šuma.

Član 16

(1) Za potrebe upravljanja i gazdovanja šumama izrađuju se sljedeći planski dokumenti:

a) šumskoprivredni osnov,

b) dugoročni program gazdovanja područjem krša,

v) investicioni program gazdovanja industrijskim i drugim šumskim plantažama (u daljem tekstu: investicioni program gazdovanja šumskim plantažama),

g) izvođački projekat gazdovanja šumama (u daljem tekstu: izvođački projekat) i

d) program korišćenja ostalih šumskih proizvoda.

(2) Planski dokumenti iz stava 1. t. a), b) i v) ovog člana trajno se čuvaju.

Član 17

(1) Šumama se gazduje na osnovu šumskoprivrednog osnova (u daljem tekstu: Osnov) i izvođačkih projekata.

(2) Osnov je plan za dugoročno gazdovanje šumama u kome mora biti utvrđena ekološka, privredna i sociološka podloga za biološko poboljšanje šumskih resursa i ostvarivanje opšteg interesa u skladu sa strategijom razvoja šumarstva i šumarskim programom Republike.

(3) Osnov se donosi za period od deset godina.

(4) Novi osnov donosi se prije isteka roka za koji je donesen postojeći Osnov.

(5) Propise o elementima i sadržaju Osnova donosi ministar.

Član 18*

(1) Osnovi se donose za šume i za šume u privatnoj svojini.

(2) Za šume jednog šumskoprivrednog područja donosi se jedan Osnov.

(3) Za šume nacionalnih parkova donosi se posebni Osnov.

(4) Za šume u privatnoj svojini za područje jedne opštine donosi se jedan Osnov.

(5) Osnovom se određuju osnovne smjernice i ciljevi gazdovanja šumama, mjere za unapređivanje šuma, očuvanje i jačanje opštekorisnih funkcija šuma i zaštita šuma, a Osnov sadrži i analizu dotadašnjeg gazdovanja šumama, prikaz stanja šuma, ciljeve gazdovanja šumama, vrstu i obim radova.

Član 19

(1) Za industrijske i druge šumske plantaže izrađuje se investicioni program gazdovanja šumskim plantažama.

(2) Investicioni program gazdovanja šumskim plantažama sadrži elemente Osnove i radi se za period od pet godina.

Član 20

Osnov, lovni osnovi, dugoročni program gazdovanja područjem krša, prostorni planovi i vodoprivredni planovi međusobno se usklađuju.

Član 21

(1) Odredbe Osnova, dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, investicionih programa gazdovanja šumskim plantažama i izvođačkih projekata su obavezujuće.

(2) Šumskouzgojni radovi i radovi na njezi i zaštiti šuma, sječi i radovi na postizanju odgovarajućeg stepena otvorenosti šuma, predviđeni Osnovom, investicionim programom gazdovanja šumskim plantažama i izvođačkim projektom će se izvršavati za svaku godinu po obimu i kvalitetu, a nezavršeni radovi iz tekuće godine moraju se završiti u narednoj godini.

(3) Ukupan obim sječa u visokim šumama sa prirodnom obnovom predviđen Osnovom ne može se prekoračiti.

(4) Planirani obim sječa za visoke šume sa prirodnom obnovom u okviru gazdinske klase i privredne jedinice ne može se prekoračiti.

Član 22*

(1) Javno preduzeće šumarstva dužno je da najmanje 60 dana prije isteka važenja Osnova za šume, a opština za šume u privatnoj svojini, dostavi izrađen Osnov Ministarstvu.

(2) Ministarstvo je dužno da u roku od 30 dana od prijema Osnova za šume dostavi Osnov na mišljenje opštini za čiju teritoriju se radi Osnov.

(3) Opština je dužna da u roku od 30 dana od dana prijema Osnova dostavi Ministarstvu mišljenje na Osnov.

(4) Ministarstvo je dužno da donese rješenje o davanju saglasnosti na Osnov u roku od 60 dana, računajući od dana prijema Osnova, ukoliko je dobijeno pozitivno mišljenje komisije za recenziju osnove.

Član 23*

- (1) Javno preduzeće šumarstva dužno je izrađivati šumskoprivredne osnove za šume.
- (2) Izradu šumskoprivrednih osnova, dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, elaborata za proglašenje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom, projekata za šumske komunikacije, projekata za izvođenje radova u šumarstvu, drugih projekata u šumarstvu i investicionih programa gazdovanja šumskim plantažama mogu vršiti privredna društva registrovana za tu djelatnost, koja u radnom odnosu na neodređeno vrijeme imaju najmanje četiri diplomirana inženjera šumarstva sa položenim stručnim ispitom i koja posjeduju licencu za rad koju izdaje Ministarstvo.
- (3) Investitori su obavezni da pri izradi šumskoprivredne osnove obezbijede nadzor, odnosno kontrolu i recenziju.
- (4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje postupak nadzora nad izradom šumskoprivrednog osnova.
- (5) Saglasnost na šumskoprivredne osnove daje Ministarstvo na osnovu stručnog mišljenja komisije za recenziju, koju imenuje ministar.
- (6) Komisiju iz stava 5. ovog člana čini pet članova iz reda diplomiranih inženjera šumarstva, a njihova obaveza je da, na osnovu podnesenog prijedloga šumskoprivrednog osnova i ostale dokumentacije, sačini stručno mišljenje na osnovu kojeg se donosi odluka o usvajanju šumskoprivrednog osnova.
- (7) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi za izdavanje licence privrednim društvima koja obavljaju poslove iz st. 1. i 2. ovog člana.
- (8) Ministar donosi pravilnik o stručnom ispitu koji polažu diplomirani inženjeri šumarstva za obavljanje poslova iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 24*

- (1) Realizacija Osnova za šume vrši se na osnovu izvođačkih projekata.
- (2) Izvođački projekat sadrži: sve radove po obimu i mjestu, podatke o vremenu početka i završetka radova, bruto doznačenim drvnim masama, sortimentnom napadu, tehnološkom postupku, ekonomsku analizu, kartu odjela sa ucrtanim odsjecima, važnijim objektima, postojećim i projektovanim saobraćajnicama.
- (3) Izvođački projekat izrađuje se za period od godinu dana.
- (4) Odredbe izvođačkih projekata su obavezujuće i moraju se realizovati najkasnije u periodu od dvije godine.
- (5) Izvođačke projekte mogu izrađivati diplomirani inženjeri šumarstva sa najmanje dvije godine radnog iskustva.

Član 25

- (1) Za šume u privatnoj svojini izrađuju se izvođački projekti samo za šumskouzgojne radove.
- (2) Projekti iz stava 1. ovog člana sadrže sve radove po obimu, mjestu i vremenu, kao i bruto doznačenoj drvnoj masi, a izrađuje ih Javno preduzeće šumarstva.
- (3) Za izradu izvođačkih projekata za šume u privatnoj svojini primjenjuju se odredbe člana 24. stav 5. ovog zakona.

Član 26

- (1) Ako se tokom sprovođenja Osnova ustanove bitni nedostaci ili se izmijene okolnosti na kojima su zasnovane, vrši se njihova izmjena i dopuna u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja bitnih nedostataka, odnosno izmijenjenih okolnosti.
- (2) Opština i Javno preduzeće šumarstva mogu pokrenuti inicijativu za izmjene i dopune Osnova, prema postupku predviđenom za njeno donošenje.

Član 27

Na investicioni program gazdovanja šumskim plantažama koje izrađuje investitor saglasnost daje Ministarstvo.

Član 28*

- (1) Javno preduzeće šumarstva donosi godišnji plan gazdovanja šumama do 1. decembra tekuće godine za narednu godinu.
- (2) Godišnji plan gazdovanja šumama mora biti u skladu sa Osnovima.
- (3) Sastavni dio godišnjeg plana su izvođački projekti.
- (4) Sadržaj godišnjeg plana može se izmijeniti samo zbog elementarnih nepogoda i drugih nepredviđenih okolnosti i to po istoj proceduri po kojoj je prvobitno donesen.
- (5) Godišnji plan sadrži: plan zaštite šuma, gajenja, sjemenskorasadničke proizvodnje, korišćenja šuma, izgradnje i korišćenja infrastrukture i korišćenja ostalih šumskih proizvoda, kao i planirani obim sredstava za izvršenje ovog plana.

Član 29

- (1) Program korišćenja ostalih šumskih proizvoda izrađuje Javno preduzeće šumarstva.
- (2) Programom korišćenja ostalih šumskih proizvoda utvrđuju se lokacije, ukupne rezerve, vrsta, količina, vrijeme i način korišćenja, kao i tržišna vrijednost proizvoda, odnosno obim i vrsta radova na revitalizaciji lokacije.
- (3) Uslove korišćenja ostalih šumskih proizvoda u šumama u svojini Republike propisuje ministar.

Član 30

- (1) Izvršeni poslovi na šumskouzgojnim radovima, zaštiti, gajenju i korišćenju (sječi) šuma moraju se evidentirati u propisanim evidencijama najkasnije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu, izuzev šumskih šteta koje moraju biti evidentirane neposredno po njihovom nastanku, a najkasnije u roku od mjesec dana.
- (2) Evidencije o izvršenim poslovima iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

III - UPRAVLJANJE I GAZDOVANJE ŠUMAMA

1. Upravljanje i gazdovanje šumama u svojini Republike

Član 31*

- (1) Upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem je djelatnost od opšteg interesa.
- (2) - (4) *(brisano)*
- (5) Ministarstvo vrši kontrolu i praćenje izvršenih radova Javnog preduzeća šumarstva i pravi godišnju analizu aktivnosti, sa ocjenom rada i prijedlogom mjera u pogledu daljeg korišćenja šuma i šumskog zemljišta, uključujući i obavezu održavanja.

Član 32

- (1) Dio djelatnosti od opšteg interesa u oblasti šumarstva obavlja Javno preduzeće šumarstva "Šume Republike Srpske" a. d., čiji je osnivač Vlada.
- (2) Javno preduzeće šumarstva "Šume Republike Srpske" a.d. je organizovano kao društvo kapitala - akcionarsko društvo u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.
- (3) Imovinu Javnog preduzeća šumarstva "Šume Republike Srpske" a. d. čine: građevinski objekti, građevinsko zemljište za redovnu upotrebu ovih objekata, pokretne stvari, novčana sredstva i hartije od vrijednosti.
- (4) Šume i šumsko zemljište ne mogu biti predmet privatizacije, niti sa njima može raspolagati Javno preduzeće šumarstva.

Član 33*

(1) Dio poslova gazdovanja šumama i šumskim zemljištem (korišćenje šuma i šumskog zemljišta, uključujući i obavezu održavanja), Javno preduzeće šumarstva "Šume Republike Srpske" a.d. obavlja na osnovu posebnog ugovora koji zaključuje sa Ministarstvom uz prethodnu saglasnost Vlade.

(2) Javno preduzeće šumarstva "Šume Republike Srpske" a.d. (u daljem tekstu: korisnik šuma i šumskog zemljišta) dio poslova gazdovanja šumama i šumskim zemljištem koje su u sastavu šumsko privrednih područja i područja krša obavlja preko organizacionih dijelova koje ono osniva i koji su u njegovom sastavu.

Član 34*

(1) Korisnik šuma i šumskog zemljišta dužan je da obavlja poslove korišćenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključujući i obavezu njihovog održavanja kao dio poslova gazdovanja šumama i šumskim zemljištem, i to:

- a) zaštitu šuma od negativnih uticaja biotičkih i abiotičkih faktora,
- b) čuvanje šuma,
- v) izradu i sprovođenje planskih dokumenata (izrada godišnjeg plana gazdovanja, izvođačkih projekata),
- g) proizvodnju šumskog reproduktivnog materijala,
- d) gajenje šuma,
- đ) korišćenje šuma i ostalih šumskih proizvoda,
- e) održavanje zaštićenih prirodnih dobara u okviru šumskoprivrednih područja u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega,
- ž) izgradnju i održavanje šumskih saobraćajnica i drugih objekata,
- z) unapređivanje opštekorisnih funkcija šuma,
- i) vođenje evidencija o šumama,
- j) obezbjeđenje sredstava za održavanje i zaštitu šuma,
- k) izdvajanje, uređenje i unapređivanje stanja u postojećim sjemenskim objektima,
- l) čuvanje i održavanje graničnih oznaka između šuma i šuma u privatnoj svojini,
- lj) zaštitu šuma od požara,
- m) čuvanje, uskladištenje i prodaju drvnih sortimenata oduzetih u postupku inspekcijskog nadzora i
- n) druge poslove određene ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.

(2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta dužan je da obavljanjem poslova korišćenja šuma i šumskog zemljišta uključujući i obavezu održavanja, očuva i uveća vrijednost šuma i da korišćenjem šuma, šumskog zemljišta i drugih potencijala šuma i sveukupnog prostora i sadržaja u okviru šuma, obezbijedi uslove za dalji razvoj i ostvarivanje opštekorisnih funkcija šuma i ostvari najbolji ekonomski efekat u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, kao i da svoje planove i aktivnosti uskladi sa planovima i aktivnostima drugih korisnika prirodnih dobara koji obavljaju privrednu djelatnost u okviru istog područja.

(3) U skladu sa stavom 2. ovog člana, korisnik šuma i šumskog zemljišta takođe je dužan da poštujući principe iz stava 2. ovog člana:

- a) osigura ekonomsku funkciju šuma obezbjeđenjem trajnosti prinosa od drveta i ostalih proizvoda i funkcija šuma,
- b) povećava učešće šuma visokog uzgojnog oblika u ukupnom šumskom fondu,
- v) poveća površine pod intenzivnim zasadima radi povećanja proizvodnje drveta,

- g) prevodi degradirane šume u visoke šume ukoliko to ekološki uslovi dozvoljavaju,
- d) obezbjeđuje prirodni način obnavljanja i vještačko podizanje šuma u skladu sa ekološkim uslovima i
- đ) obavlja druge poslove koji doprinose razvoju i očuvanju šuma.

Član 35*

Korisnik šuma i šumskog zemljišta ima pravo integralnog korišćenja šuma i šumskog zemljišta radi sticanja dobiti, što prvenstveno obuhvata:

- a) proizvodnju i promet šumskih drvnih sortimenata,
- b) proizvodnju i promet šumskog reproduktivnog materijala,
- v) sakupljanje, proizvodnju i promet ostalih šumskih proizvoda,
- g) eksploataciju kamena, pijeska i šljunka za svoje potrebe, u skladu sa propisima koji uređuju ovu oblast,
- d) upravljanje lovištima i
- đ) druge djelatnosti koje su u vezi i proizlaze iz integralnog korišćenja šuma i šumskog zemljišta predviđene ovim zakonom i drugim propisima.

Član 36*

(1) Vlada na prijedlog Ministarstva može korisniku šuma i šumskog zemljišta privremeno ograničiti ili oduzeti poslove korišćenja šuma i šumskog zemljišta uključujući i obavezu održavanja na dijelu ili cijeloj površini ukoliko on ove poslove ne obavlja u skladu sa ovim zakonom i ugovorom, dok ne izvrši naložene mjere i ne uskladi svoje aktivnosti sa važećim zakonskim propisima.

(2) Privremeno ograničeni ili oduzeti poslovi korišćenja šuma i šumskog zemljišta uključujući i obavezu održavanja detaljnije će se regulisati ugovorom između Ministarstva i korisnika šuma i šumskog zemljišta.

Član 37*

(1) Poslove izvođenja radova u šumarstvu mogu da obavljaju privredna društva ili preduzetnici koji su kod nadležnog organa registrovani za izvođenje radova u šumarstvu i koji posjeduju licencu izdatu od Ministarstva.

(2) Radi unapređivanja stanja izvođenja radova u šumama i sprovođenja mjera održivog gazdovanja šumama mogu se organizovati udruženja izvođača radova u šumama.

(3) Uslove za sticanje licence iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

Član 38

(1) Industrijskim i drugim šumskim plantažama upravljaju i gazduju njihovi vlasnici u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Industrijske i druge šumske plantaže ne ulaze u sastav šumskoprivrednih područja.

2. Upravljanje i gazdovanje šumama u privatnoj svojini

Član 39

(1) Šumama i šumskim zemljištem u privatnoj svojini upravljaju i gazduju njihovi vlasnici (u daljem tekstu: vlasnik šuma).

(2) Poslove zaštite, čuvanja i korišćenja šuma u privatnoj svojini obavljaju vlasnici.

(3) Izvršilac stručnotehničkih poslova u šumama u privatnoj svojini je Javno preduzeće šumarstva.

(4) Sa izvršiocem stručnotehničkih poslova u šumama u privatnoj svojini Ministarstvo sklapa ugovor o obavljanju poslova iz stava 3. ovog člana.

Član 40

(1) Da bi se unaprijedilo stanje šuma u privatnoj svojini i sprovele mjere održivog gazdovanja ovim šumama mogu se organizovati udruženja vlasnika šuma u privatnoj svojini.

(2) Udruženja vlasnika šuma u privatnoj svojini obavljaju poslove koji se odnose na:

a) informisanje svojih članova o programima, procedurama i mogućnostima podrške šumarstvu privatnog sektora i ruralnom razvoju,

b) savjetodavne poslove u šumama u privatnoj svojini,

v) zastupanje interesa članova udruženja i

g) ostale poslove koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i drugim propisima.

3. Čuvanje i zaštita šuma i šumskog zemljišta

Član 41

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno, zabranjuje se:

a) svaka sječa koja nije u skladu sa planskim dokumentima u šumarstvu,

b) svaka sječa u zaštićenim prirodnim područjima koja nije u skladu sa planskim dokumentima zaštićenih prirodnih područja,

v) sječa i uništavanje rijetkih i zaštićenih vrsta drveća, biotopa, staništa, habitata i ekosistema, kao i uništavanje vrsta žbunja i njihovih prirodnih staništa,

g) podbjeljivanje stabala, osim za potrebe obnove i njege šuma,

d) paša, brst koza i druge stoke, žirenje, gajenje lisničkih šuma, kresanje lisnika,

đ) sječa sjemenskih stabala u sjemenskim sastojinama koja nije predviđena planovima gazdovanja šumama,

e) samovlasno zauzimanje šuma, uništavanje ili oštećivanje šumskih zasada, oznaka i graničnih znakova,

ž) odlaganje smeća, otpadaka i drugih štetnih opasnih materija, kao i zagađivanje šuma na slične načine i

z) druge radnje kojima se slabi prirasnost (proizvodna) funkcija i druge opštekorisne funkcije šuma, te ugrožava optimalno funkcionisanje šumskih ekosistema.

Član 42

(1) Krčenje šuma ili trajna promjena namjene šumskog zemljišta može se vršiti:

a) kada je to predviđeno planovima i programima gazdovanja šumama,

b) s ciljem realizacije sprovedbenih dokumenata prostornog uređenja ili lokacijskih uslova tamo gdje ne postoje sprovedbeni dokumenti prostornog uređenja,

v) na osnovu akta nadležnog organa o utvrđivanju opšteg interesa,

g) ukoliko je to potrebno radi realizacije ugovora o koncesiji,

d) radi izgradnje objekata za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i odbrane zemlje,

đ) u postupku komasacije poljoprivrednog zemljišta i šuma,

e) za podizanje kultura koje trajno daju veću korist nego postojeća šuma,

ž) u poljoprivredne svrhe za registrovana poljoprivredna gazdinstva ukoliko je do promjene namjene došlo prije 23. avgusta 2008. godine.

(2) Saglasnost za krčenje šume ili trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta iz stava 1. ovog člana daje Ministarstvo.

(3) Prijedlog za krčenje šume ili trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta iz stava 1. ovog člana mogu podnijeti: nosilac prava svojine ili korisnik nepokretnosti, jedinica lokalne samouprave, koncesionar i korisnik eksproprijacije (u daljem tekstu: predlagač krčenja).

(4) U slučaju iz stava 1. tačka e) ovog člana, zemljište na kojem je izvršeno krčenje, odnosno čista sječa šume obavezno se u roku od dvije godine od dana davanja saglasnosti privodi namjeni radi koje je izvršeno krčenje šume.

(5) U slučaju da predlagač krčenja postupi suprotno odredbama stava 4. ovog člana, dužan je da o svom trošku izvrši pošumljavanje zemljišta u roku koji odredi Ministarstvo, a koji ne može biti duži od jedne godine.

Član 43

(1) U slučajevima iz člana 42. stav 1. t. b), v), g), e) i ž) predlagač krčenja plaća naknadu za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje.

(2) Visinu naknade iz stava 1. ovog člana obračunava Ministarstvo, a utvrđuje se u visini katastarskog prihoda za to zemljište za tekuću godinu, uvećano za:

- a) 500 puta za I katastarsku klasu,
- b) 400 puta za II katastarsku klasu,
- v) 300 puta za III katastarsku klasu,
- g) 200 puta za IV katastarsku klasu,
- d) 100 puta za V, VI, VII i VIII katastarsku klasu.

(3) Predlagač krčenja dužan je naknadu uplatiti prije izdavanja saglasnosti za krčenje šume ili trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta.

(4) Izuzetno od stava 1. ovog člana, naknada za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje ne plaća se u slučaju:

a) izgradnje ili legalizacije stambenog objekta porodica poginulih i nestalih boraca i ratnih vojnih invalida I i II kategorije na zemljištu površine do 1.000 m², pod uslovom da je nadležni organ predlagaču krčenja utvrdio status porodice poginulih i nestalih boraca i ratnih vojnih invalida I i II kategorije,

b) izgradnje ili legalizacije stambenog objekta izbjeglica, raseljenih lica i povratnika na zemljištu površine do 1.000 m², ako predlagač krčenja ima status ili je imao status izbjeglice ili raseljenog lica u vrijeme sticanja prava svojine na zemljištu namijenjenom za stambenu izgradnju, koji dokazuje uvjerenjem nadležnog organa,

v) određivanja lokacije za groblje ili proširenje groblja, kao i za izgradnju vjerskih objekata,

g) izgradnje putne i željezničke infrastrukture,

d) postupka izmjene katastarske kulture i klase u poljoprivredno zemljište za nosioce poljoprivrednih gazdinstava na kome fizičko lice - poljoprivrednik, zajedno sa članovima svog domaćinstva, obavlja poljoprivrednu proizvodnju i koje je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava za promjene nastale do 23. avgusta 2008. godine na površini do 0,5 ha, uz potvrdu nadležnog šumskog gazdinstva da za predmetnu parcelu nije izdavano rješenje za sječū.

(5) Ministar donosi rješenje o oslobađanju od plaćanja naknade za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje.

Član 44

Predlagač krčenja radi pribavljanja saglasnosti za krčenje šuma ili trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta podnosi Ministarstvu zahtjev sa podacima o šumi i šumskom zemljištu, uz koji obavezno dostavlja:

- a) dokaz o pravu svojine ili pravnom osnovu korišćenja nepokretnosti,
- b) kopiju katastarskog plana,

v) procjenu uticaja posljedica predloženog krčenja šume ili promjene namjene šumskog zemljišta na životnu sredinu, izrađenu u skladu sa zakonom kojim se uređuje ta oblast, za slučajeve iz člana 42. stav 1. t. v) i g),

g) lokacijske uslove ili urbanističko-tehničke uslove za slučajeve iz člana 42. stav 1. t. b) i d),

d) investiciono-tehničku dokumentaciju sa podacima o šumi i šumskom zemljištu, iz koje proizlazi da je na određenom zemljištu potrebno krčenje šume ili promjena namjene šumskog zemljišta, za slučajeve iz člana 42. stav 1. t. v), g) i e),

đ) zapisnik o ispunjenosti uslova za izmjenu katastarske kulture i klase zemljišta Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, uz potvrdu nadležnog šumskog gazdinstva da za zemljište namijenjeno u poljoprivredne svrhe nije izdavano rješenje za sječu, u slučajevima iz člana 42. stav 1. tačka ž).

Član 45

(1) Zabranjena je sječa i uništavanje sljedećih vrsta drveća: Pančićeve omorike, tise, munike, bora krivulja, planinskog javora, balkanskog klenića, božikovine, sremze, žute košćele, hrasta crnike, makedonskog hrasta, maljave breze, medvjede lijeske, bademolisne kruške, žute džanarke, južne mukinje, masline, zelenike, sive topole, bademolisne vrbe i lovorvrbe, kao i drugih rijetkih i vrijednih vrsta drveća na njihovim prirodnim nalazištima, poimenice određenih Osnovom, kao i rijetkih, vrijednih šumskih biotopa, staništa, habitata i ekosistema.

(2) Zabranjuje se iskorišćavanje i uništavanje vrsta žbunja i njihovih prirodnih staništa: ogrozda, crne ribizle, oštre veprine, meke veprine, brnistre i konopljike.

(3) Stabla šumskog drveća iz stava 1. ovog člana i žbunja iz stava 2. ovog člana mogu se koristiti uz odobrenje Ministarstva ako su suva ili toliko oštećena da im predstoji neposredno sušenje ili predstavljaju leglo zaraze od biljnih bolesti i štetočina, kao i pri sprovođenju mjera njege, obnavljanja i zaštite genofonda ovih vrsta u zasadima i prirodnim šumama i u drugim slučajevima utvrđenim propisima.

Član 46*

(1) Vlada može da utvrdi prioritetne opštekorisne funkcije pojedinih šuma, kao šume visoke zaštitne vrijednosti, na prijedlog Ministarstva, a na osnovu podnesenog zahtjeva zainteresovanog pravnog lica, ako planovima i programima gazdovanja šumama nisu utvrđene prioritetne opštekorisne funkcije.

(2) Prije utvrđivanja prioritetnih funkcija šuma iz stava 1. ovog člana Vlada će pribaviti mišljenje Ministarstva i jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalaze.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, utvrđivanje prioritetnih opštekorisnih funkcija šuma, ako su te šume ili njeni dijelovi manji od 20 hektara, vrši Ministarstvo, po prethodno pribavljenom mišljenju vlasnika privatnih šuma ili korisnika šuma i šumskog zemljišta, kao i pravnog lica koje obavlja stručne poslove u šumama u privatnoj svojini i lokalne zajednice.

Član 47*

(1) Šumama nad kojima je utvrđena prioritetna opštekorisna funkcija, kao šumama visoke zaštitne vrijednosti, gazduje se u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.

(2) Aktom kojim su utvrđene prioritetne opštekorisne funkcije šuma određuju se i mjere koje moraju da se preduzmu u gazdovanju tom šumom.

(3) U osnovima u kojima su obuhvaćene šume za koje su utvrđene prioritetne opštekorisne funkcije šuma, odgovarajuće izmjene i dopune vrše se u skladu sa aktom iz stava 2. ovog člana na teret predlagača.

(4) Sredstva za sprovođenje mjera iz stava 2. ovog člana i nadoknadu u slučaju da se tim mjerama ograničava pravo korišćenja šuma obezbjeđuje pravno lice na čiji zahtjev su utvrđene prioritetne opštekorisne funkcije šuma.

(5) Ukoliko se ne obezbijede sredstva iz stava 4. ovog člana, korisnik šuma i šumskog zemljišta, odnosno vlasnik šume nije dužan da sprovodi mjere utvrđene aktom iz stava 1. ovog člana.

Član 48*

- (1) Zdravstveno stanje i stanje biodiverziteta šuma redovno se prati na cijeloj teritoriji Republike.
- (2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta odgovoran je za praćenje zdravstvenog stanja šuma putem Izvještajnoprognozne službe u njenom sastavu i o tome obavještava Ministarstvo i javnost.
- (3) Ministar propisuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma.

Član 49*

Korisnik šuma i šumskog zemljišta dužan je da pošumljava požarišta, površine na kojima nije uspelo podmlađivanje i pošumljavanje, kao i površine na kojima je izvršeno pustošenje (bespravna čista sječa), krčenje šuma ili bespravna sječa rijetkih vrsta drveća, u roku koji ne može biti duži od dvije godine.

Član 50*

- (1) Zaštita šuma i šumskog zemljišta obuhvata mjere i aktivnosti koje se sprovedu radi zaštite od biotičkih, abiotičkih i drugih činilaca koji mogu da izazovu štetne posljedice po šumu i šumsko zemljište.
- (2) Vlasnik šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta dužni su da prate uticaj biotičkih i abiotičkih činilaca na zdravstveno stanje šuma i blagovremeno preduzimaju mjere za zaštitu šuma i šumskog zemljišta u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 51*

(1) U poslovima zaštite šuma vlasnici šuma, korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnici šumskih plantaža za koje se izrađuje investicioni program gazdovanja šumskim plantažama dužni su da:

a) vrše pregled šuma na propisan način,

b) sprovedu suzbijanje biljnih bolesti i šetočina i

v) vode evidencije i baze podataka o kretanju biljnih bolesti i šetočina u skladu sa informacionim sistemom Ministarstva.

(2) Vlasnici šuma dužni su da mjere zaštite šuma sprovedu u saradnji sa izvršiocem stručnotehničkih poslova.

(3) Ukoliko vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta ne sprovedu aktivnosti iz st. 1. i 2. ovog člana, inspektor za šumarstvo i lovstvo će narediti njihovo izvođenje o trošku vlasnika šuma ili korisnika šuma i šumskog zemljišta.

Član 52*

(1) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta obavezni su da obavještavaju Ministarstvo o pojavi štetočina i nastaloj šteti u šumi i na šumskom zemljištu.

(2) Bliže uslove o rokovima i načinu obavještavanja o pojavi štetočina i nastaloj šteti propisuje ministar.

Član 53

(1) Zabranjena je upotreba hemijskih sredstava u šumi.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, a u slučajevima ugroženosti šuma bolestima, štetočinama i nepoželjnom vegetacijom, u zaštiti šuma mogu se upotrebljavati pesticidi registrovani za suzbijanje štetočina u šumi, a ne nalaze se na listi zabranjenih pesticida, odnosno ne ugrožavaju biološku ravnotežu.

Član 54*

(1) U vanrednim situacijama, kada je neophodno, ministar propisuje preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite šuma koje treba da sprovedu nadležne institucije, vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta.

(2) U slučajevima značajnijih poremećaja biološke ravnoteže i ozbiljnije štete u šumskim ekosistemima, ministar donosi akt za sprovođenje odgovarajućih mjera sanacije.

Član 55*

- (1) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta obavezni su da donesu plan zaštite šuma od požara.
- (2) Šumski požari smatraju se elementarnim nepogodama ako mogu ugroziti život ljudi ili prouzrokovati štetu, odnosno izazvati štetne posljedice većeg obima bez obzira na visinu stvarne štete.
- (3) U skladu sa stavom 1. ovog člana za šume u privatnoj svojini plan zaštite šuma od požara donosi izvršilac stručnotehničkih poslova.
- (4) Sadržaj i postupak izrade plana iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

Član 56

- (1) Zabranjeno je paljenje otvorene vatre u šumi i na zemljištu u neposrednoj blizini šume, na udaljenosti manjoj od 100 metara od ruba šume.
- (2) Izuzetno od stava 1. ovog člana vatra se može ložiti u šumi i na šumskom zemljištu, kao i na ostalom zemljištu, samo na za tu namjenu određenim, uređenim i obilježenim mjestima i uz puno poštovanje propisanih mjera predostrožnosti.
- (3) Mjesta na kojima je dozvoljeno paljenje vatre moraju biti vidno obilježena i unesena u Plan zaštite šuma od požara.

Član 57*

- (1) Fizička i pravna lica koja nanesu štetu šumi obavezna su da nadoknade nastalu štetu vlasniku šuma ili korisniku šuma i šumskog zemljišta prema šumskoodštetnom cjenovniku, koji se primjenjuje za sve šume bez obzira na oblik svojine.
- (2) Šumsko-odštetni cjenovnik donosi ministar.

Član 58*

- (1) U šumi i na šumskom zemljištu zabranjeno je odlaganje smeća, otrovnih supstanci i ostalog otpada.
- (2) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta obavezni su da sprečavaju radnje iz stava 1. ovog člana, kao i da izvrše čišćenje smeća, uz pravo pune nadoknade troškova od pravnih ili fizičkih lica koja su izvršila njegovo odlaganje ili na osnovu odluke, odnosno rješenja nadležnog organa uprave uz nadoknadu troškova.

Član 59

- (1) Zabranjeno je izvođenje radova (odvodnjavanje i slično) koji mogu bitno ugroziti vodni režim u šumi i opstanak šume i šumskog zemljišta.
- (2) U izuzetnim slučajevima, ako planovima gazdovanja šumama to pitanje nije uređeno, izvođenje radova odvodnjavanja može da se vrši uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.

Član 60*

- (1) Građani imaju slobodan pristup šumi u svrhu uživanja, odmora i rekreacije uz sopstvenu odgovornost za svoju bezbjednost.
- (2) Slobodan pristup građana može biti ograničen u određenim zaštićenim dijelovima šuma ili dijelovima u kojima se sprovede aktivnosti, koje su smetnja pristupu.
- (3) Ako su prava fizičkog lica da boravi i slobodno se kreće po šumi ograničena, vlasnik šuma ili korisnik šuma i šumskog zemljišta obavezan je da vidljivim upozorenjima obilježi teritoriju sa ograničenim pristupom.
- (4) Pravo boravka i slobodnog kretanja u šumi Ministarstvo, vlasnik šuma ili korisnik šuma i šumskog zemljišta može ograničiti ili zabraniti ukoliko bez dobijene dozvole posjetioci:
  - a) postavljaju privremene objekte, šatore i osnivaju kampove,
  - b) bespravno grade,
  - v) love i hvataju životinje i pecaju ribu,

- g) sakupljaju ostale šumske proizvode u količinama većim od dozvoljenih,
- d) postavljaju informacione table i oznake,
- đ) postavljaju ograde,
- e) kreću se motornim vozilima izvan puteva koji su za to namijenjeni, osim za službene potrebe,
- ž) kreću se u zatvorenim i zabranjenim područjima, putevima, ograđenim lovištima, eksperimentalnim i poslovnim objektima,
- z) kreću se na površinama na kojima se izvode šumski radovi i druge poslovne aktivnosti (pošumljavanje, sječa, izgradnja objekata, lov i drugo) i
- i) lože otvorenu vatru u šumi.

(5) Korisnik šuma i šumskog zemljišta i vlasnici šuma imaju pravo nadoknade štete na šumi, zemljištu i infrastrukturnim objektima, učinjenoj od pravnih ili fizičkih lica, u slučaju nepoštovanja zabrane iz stava 4. ovog člana.

Član 61*

- (1) Dok boravi u šumi, obaveza je svakog posjetioca da se pridržava protivpožarnih propisa, da ne oštećuje šumsko zemljište i infrastrukturu u šumi, da se pridržava propisanih pravila koja se tiču korišćenja područja za odmor, kao i da ne ulazi na zaštićena područja određena zakonom i drugim propisima.
- (2) Zabranjuje se uklanjanje, oštećivanje i promjena oznaka granica, obavještenja, upozorenja i drugih oznaka, kao i postavljanje novih.
- (3) Posjetiocima je zabranjeno da tokom boravka u šumi nanose štetu vegetaciji, uznemiravaju divlje životinje i oštećuju ili uništavaju njihova staništa, zemljište i šumsku prostirku, kao i da uznemiravaju i ometaju vlasnike šuma ili korisnika šuma i šumskog zemljišta u ostvarenju svojih prava u vezi sa šumama.

Član 62*

- (1) Paša u šumama nije dozvoljena.
- (2) Ako ne postoji opasnost od ugrožavanja funkcija šume, uključujući biodiverzitet, korisnik šuma i šumskog zemljišta može izdati dozvolu za pašu, odnosno žirenje, osim za pašu i brst koza, u slučajevima:
  - a) kada je visina drveća takva da im stoka ne može nanositi štetu,
  - b) gdje se ne vrše melioracioni radovi u šumama,
  - v) u kojima nije u toku vještačko ili prirodno podmlađivanje šuma,
  - g) da se šume ne nalaze na zemljištu podložnom razvijavanju vjetrom, klizanju, spiranju i odronjavanju,
  - d) da šume nisu oštećene od požara i
  - đ) da šume nisu izdvojene kao sjemenske sastojine ili rezervati prirode.
- (3) Dozvoljena je paša na šumskom zemljištu dok se ne izvrši njegovo pošumljavanje.
- (4) U šumama koje mogu da se koriste za pašu, odnosno žirenje držaoci stoke mogu da obavljaju pašu, odnosno žirenje stoke samo pod nadzorom čuvara stoke.
- (5) Korisnik šume i šumskog zemljišta ima pravo naplate pašarine po cjenovniku.
- (6) Uslove pod kojima može da se vrši paša, odnosno žirenje (vrijeme paše, odnosno žirenja, vrstu stoke, broj grla, visinu nadoknade i sl.) utvrđuje korisnik šuma i šumskog zemljišta.
- (7) Pristup stoke na pašu, odnosno žirenje u šumama i pašu na šumskim zemljištima i pojila kroz dijelove šuma u kojima nije odobrena paša dozvoljen je samo određenim putem.
- (8) Puteve za progon stoke na pašu i žirenje u šumama i pašu na šumskim zemljištima i pojila određuje i

obilježava korisnik šuma i šumskog zemljišta.

Član 63*

(1) Broj i vrste divljači ne smiju narušiti biološku ravnotežu šumskog ekosistema i ne smiju biti prijetnja razvoju šuma i sprečavati sprovođenje ciljeva gazdovanja šumom.

(2) Planski dokumenti u lovstvu moraju biti u skladu sa Osnovima.

(3) Korisnik šuma i šumskog zemljišta kao korisnik lovišta i ostali korisnici lovišta dužni su da sprovedu praćenje štete nastale od divljači u šumi.

Član 64*

(1) Zaštitu šuma od protivpravnog prisvajanja, korišćenja, uništavanja i drugih nezakonitih radnji (odlaganja otpadnih i otrovnih štetnih materija, zagađivanje šuma, uništavanje graničnih znakova i oznaka i drugo) obezbjeđuju vlasnici šuma, odnosno korisnik šuma i šumskog zemljišta.

(2) U skladu sa stavom 1. ovog člana, vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta dužni su da obezbijede neposredno čuvanje šuma.

(3) Poslove čuvanja šuma može da obavlja radnik sa najmanje srednjom stručnom spremom šumarskog smjera - šumarski tehničar (u daljem tekstu: čuvar šuma), kao i lica koja ovlasti korisnik šuma i šumskog zemljišta, a koja ispunjavaju i druge uslove određene posebnim propisima.

Član 65*

(1) Tokom obavljanja poslova čuvar šuma obavezan je da nosi službenu uniformu, da posjeduje naoružanje i službenu legitimaciju.

(2) Čuvar šuma i ovlašćeno lice korisnika šuma i šumskog zemljišta ima pravo da uz pokazivanje službene legitimacije zahtijeva od zatečenog lica u vršenju prekršaja kažnjivog po ovom zakonu ili krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva djela, lična dokumenta radi utvrđivanja njihovog identiteta.

(3) Čuvar šuma je ovlašćeno službeno lice i ima prava i obaveze da:

a) čuva šumu od bespravnih sječa, krađe drvnih i ostalih šumskih proizvoda, šumskih požara i druge antropozoogene štete,

b) čuva granične znake od uništavanja i bespravnog korišćenja šuma i šumskog zemljišta,

v) u slučaju samovlasnog zauzimanja šuma i šumskog zemljišta, kao i o izvršenim nezakonitim radnjama u šumama drugih pravnih i fizičkih lica, preduzima odgovarajuće mjere u skladu sa ovim zakonom i blagovremeno izvještava odgovarajuće službe,

g) u slučaju sumnje da je izvršena protivpravna radnja, pregleda alat, opremu i prevozna sredstva korišćena u protivpravnoj radnji,

d) evidentira bespravno posječena stabla u propisane obrasce i obilježi ih,

đ) privremeno oduzima nezakonito prisvojene šumske proizvode i sredstva kojim je izvršeno protivpravno prisvajanje,

e) sačini zapisnik o protivpravnoj radnji, sa neophodnim podacima o izvršenoj radnji i izvršiocima,

ž) vrši kontrolu šuma, porijekla šumskih proizvoda i drveta na pilanama i na svim mjestima gdje se posječeno drvo nalazi,

z) zaustavlja i pregleda prevozna sredstva kojima se prevoze šumski proizvodi i

i) preko ovlašćenih lica korisnika šuma i šumskog zemljišta zatraži asistenciju Ministarstva unutrašnjih poslova ukoliko je spriječen od izvršioca protivpravne radnje u obavljanju poslova čuvanja šuma.

(4) Pored poslova neposrednog čuvanja šuma, čuvar šuma može da obavlja i druge poslove gajenja i zaštite šuma.

(5) Bliži propis o službenoj legitimaciji, naoružanju i uniformi čuvara šuma donosi ministar.

4. Proizvodnja šumskog reproduktivnog materijala

Član 66*

(1) Održavanje sjemenskih objekata, osim sjemenskih objekata za proizvodnju sjemena poznatog porijekla, vrši korisnik šuma i šumskog zemljišta na način kojim se obezbjeđuje maksimalna proizvodnja kvalitetnog šumskog sjemena i omogućava lakše branje, odnosno sakupljanje sjemena.

(2) Mjere gazdovanja polaznim materijalom za proizvodnju šumskog sjemena propisuju se planskim dokumentima koje izrađuje korisnik šuma i šumskog zemljišta, a odobrava Ministarstvo.

Član 67

Sječa stabala u sastojinama koje su priznate kao polazni materijal za proizvodnju šumskog sjemena, osim priznatog polaznog materijala za proizvodnju sjemena poznatog porijekla, može da se vrši radi sprovođenja mjera njege, radi postizanja optimalne strukture za proizvodnju šumskog sjemena, kao i radi uklanjanja stabala koja su suva ili toliko oštećena da im predstoji neposredno sušenje ili predstavljaju leglo zaraze od biljnih bolesti ili štetočina.

Član 68

(1) Šumski reproduktivni materijal predstavlja šumsko sjeme i sadni materijal.

(2) Proizvodnja šumskog sjemena realizuje se u sjemenskim objektima kroz aktivnosti njihovog izdvajanja ili osnivanja, uređenja, održavanja, te sakupljanja i berbe, dorade i čuvanja sjemena i plodova, metoda ispitivanja kvaliteta i organizacije prometa.

(3) Šumski sadni materijal predstavlja biljke razmnožene i odgojene u rasadniku kao posebnoj urađenoj površini zemljišta na kojoj se kroz sistem tehnološkotehničkih postupaka proizvode sadnice za odgovarajuću namjenu.

5. Korišćenje šuma

Član 69

(1) Sječa šume vrši se poslije odabiranja, obilježavanja i evidentiranja stabala za sječu.

(2) Sječa stabala u šumi izvodi se u skladu sa odredbama Osnova i predviđenim sistemom gazdovanja, te urađenog izvođačkog projekta.

(3) Doznakom se smatra i obilježavanje površine šume planirane za čistu sječu ili krčenje.

(4) Doznaka se vrši i u slučajevima kada je neophodna sječa uzrokovana elementarnim nepogodama.

Član 70

(1) Doznaku stabala za sječu vrše inženjeri šumarstva sa položenim stručnim ispitom.

(2) Tokom vršenja doznake stabala za sječu u šumama u privatnoj svojini obavezno je učešće vlasnika ili lica koje vlasnik ovlasti.

(3) U šumama u privatnoj svojini doznaka se vrši samo vlasniku koji pruži odgovarajući dokaz o vlasništvu šume.

(4) Propis o načinu vršenja doznake i evidentiranja doznačenih stabala u knjige doznake donosi ministar.

Član 71*

(1) Radove u šumarstvu mogu izvoditi samo lica koja su obučena za izvođenje odgovarajućih poslova.

(2) Stabla se mogu sjeći nakon prethodno preduzetih radnji kojima se obezbjeđuje zaštita ljudi, sprečava oštećenje flore i faune, zemljišta, puteva i vlaka, te sprečava zagađivanje zemljišta.

(3) Izrada drvnih sortimenata u šumama vrši se po principima maksimalnog iskorišćenja uz primjenu standarda.

(4) Drvni sortimenti izrađuju se nakon prethodnog obilježavanja mjesta prereza od stručnog lica šumarske struke IV stepena (razmjerača) kojeg angažuje korisnik šuma i šumskog zemljišta ili vlasnik šume.

(5) Vrijeme sječe šuma određuje se Osnovom i izvođačkim projektom.

Član 72*

(1) Drvo i drvne sortimente proizvedene u šumi zabranjeno je pomjerati od panja dok se ne žigošu i obrojče, osim u slučajevima planiranog i projektovanog korišćenja šumskog drvnog otpatka, kada se žigosanje i obrojčavanje vrši nakon završne izrade drveta i drvnih sortimenata prije utovara u prevozno sredstvo na šumskom kamionskom putu.

(2) Prije stavljanja u promet drvo mora biti žigosano, obrojčeno i snabdjeveno otpremnim iskazom koji sadrži: zapreminu i vrstu sortimenta po vrstama drveta, kvalitetne klase, način obilježavanja, mjesto i datum otpreme i rokove važenja, kao i način prevoza i mjesto otpreme.

(3) Posječeno drvo žigoše se u šumi na mjestu izrade drvnih sortimenata.

(4) Otpremnim iskazom i postojanjem žiga i broja na drvetu dokazuje se porijeklo drveta, a drvo zatečeno u prometu bez dokaza o porijeklu smatra se bespravno posječenim.

(5) Nadležni inspekcijski organ kao i ovlašćeno lice korisnika šuma i šumskog zemljišta ima pravo da oduzme drvo ako je stavljeno u promet suprotno odredbi iz st. 1, 2. i 4. ovog člana.

(6) Nadzor nad prometom drveta obavljaju ovlašćena lica korisnika šuma i šumskog zemljišta, čuvari šuma, inspekcija za šumarstvo i lovstvo i tržišna inspekcija.

(7) Žigosanje posječenog drveta i izdavanje otpremnog iskaza vrše lica koje je ovlastio korisnik šuma i šumskog zemljišta, a žigosanje posječenog drveta i izdavanje otpremnog iskaza za drvo iz šuma u privatnoj svojini vrši ovlašćeni predstavnik izvršioca stručnotehničkih poslova.

(8) Žigosanje posječenog drveta i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potiče sa površina koje se u smislu odredaba ovog zakona ne smatraju šumama vrši izvršilac stručnotehničkih poslova.

(9) Bliži propis o obliku i sadržaju šumskog žiga, evidentiranju, načinu registrovanja i čuvanja, obrascu otpremnog iskaza, obrascu otpremnice, uslovima, načinu i roku žigosanja i obrojčavanja po kvalitetnim klasama posječenog drveta donosi ministar.

Član 73*

(1) Vlasnici šuma, odnosno korisnik šuma i šumskog zemljišta dužni su da sve radove u gazdovanju šumama organizuju i izvršavaju u vrijeme i na način kojim se obezbjeđuje održavanje i uspostavljanje šumskog reda.

(2) Ako se uspostavljeni šumski red promijeni, vlasnik šuma, odnosno korisnik šuma i šumskog zemljišta dužan je da na propisan način uspostavi šumski red najkasnije u roku od 30 dana.

(3) Bliži propis o načinu sprovođenja šumskog reda donosi ministar.

Član 74*

(1) Za izvedene radove u šumarstvu po izvođačkim projektima vrši se tehnički prijem.

(2) Komisiju za tehnički prijem formira korisnik šuma i šumskog zemljišta.

(3) Komisija za tehnički prijem zapisnički utvrđuje da li su radovi izvedeni u skladu sa izvođačkim projektom.

(4) Komisija je dužna da izvrši tehnički prijem šumskouzgojnih radova dvije i pet godina nakon izvršene sadnje sadnica, odnosno sjetve sjemena.

(5) Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi da radovi nisu uspješno i kvalitetno izvedeni prema izvođačkom projektu, korisnik šuma i šumskog zemljišta dužan je da utvrđene nedostatke otkloni u roku koji odredi komisija iz stava 2. ovog člana, a najdalje u roku od dvije godine.

(6) Ministarstvo po potrebi na licu mjesta vrši provjeru izvršenog tehničkog prijema izvedenih radova u šumarstvu.

Član 75*

Vlasnik, odnosno posjednik određene parcele obavezan je da omogući nesmetan prolaz preko sopstvenog posjeda korisniku šuma i šumskog zemljišta i vlasniku šume bez pristupnog puta, radi neometanog obavljanja djelatnosti na gazdovanju šumama, a vlasnik, odnosno posjednik ima pravo na nadoknadu za prolaz i pričinjenu štetu.

Član 76

(1) Sječa četinarskih vrsta drveća za novogodišnje i druge praznike je zabranjena, osim u slučajevima kada se:

- a) u podmlađenim šumama izvode mjere njege predviđene osnovima ili programima i
- b) stabla za ove namjene uzgajaju u šumskim rasadnicima, šumskim čistinama i poljoprivrednom zemljištu ili na zemljištu ispod elektro i PTT vodova.

(2) Promet četinarskih stabala iz stava 1. ovog člana dozvoljen je uz odgovarajuće obilježavanje i otpremni iskaz, što se uređuje posebnim propisom ministra.

Član 77*

(1) Ostali šumski proizvodi koriste se u skladu sa smjernicama iz Osnova i programa korišćenja ostalih šumskih proizvoda, kao i propisa koji uređuju ovu oblast.

(2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta ima pravo korišćenja ostalih šumskih proizvoda, uz nadoknadu od 3% prodajne cijene proizvoda koju izdvaja na poseban račun korisnika šuma i šumskog zemljišta, a koju je obavezan usmjeriti za revitalizaciju ostalih šumskih proizvoda na lokalitete sa kojih oni potiču.

(3) Za šumskoprivredna područja na kojima korisnik šuma i šumskog zemljišta ne vrši sakupljanje ostalih šumskih proizvoda raspisuje se javni konkurs.

(4) Nadoknada za sakupljanje ostalih šumskih proizvoda za pravna lica i preduzetnike (komercijalne sakupljače) iznosi 5% od prodajne cijene proizvoda.

(5) Nadoknada iz stava 4. ovog člana uplaćuje se na poseban račun korisnika šuma i šumskog zemljišta do 5. u mjesecu za prethodni mjesec i koristi se isključivo za revitalizaciju ostalih šumskih proizvoda na lokalitetima sa kojih oni potiču.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi korišćenja i način sakupljanja ostalih šumskih proizvoda.

6. Šumska infrastruktura

Član 78

U šumama se mogu graditi objekti potrebni za gazdovanje šumom i divljači u skladu sa planskim dokumentima u šumarstvu i lovstvu, ako ovim zakonom nije drugačije regulisano.

Član 79*

Za izgradnju i stavljanje u pogon ćumurana, krečana, pilana, pogona za preradu drveta, industrijskih pogona i drugih postrojenja u šumi, kao i na udaljenosti do 100 metara od ruba šume za šume, potrebna je saglasnost Ministarstva i korisnika šuma i šumskog zemljišta, a za šume u privatnoj svojini saglasnost organa jedinice lokalne samouprave.

Član 80*

(1) Šumska infrastruktura se planira, gradi, održava i koristi na način koji:

- a) ne ugrožava osnovne funkcije i višenamjensko korišćenje šuma,
- b) ne ugrožava proces prirodnog podmlađivanja u šumi,
- v) ne ugrožava izvorišta vode za piće,
- g) ne ugrožava zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće,

- d) ne ugrožava vodne tokove,
- đ) ne uzrokuje procese erozije i ne sprečava normalan tok vode iz bujica,
- e) ne narušava ravnotežu nestabilnog zemljišta i ne povećava opasnost od odrona i
- ž) ne ugrožava staništa značajna za opstanak divljih biljnih i životinjskih vrsta.

(2) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta mogu zahtijevati od drugih pravnih ili fizičkih lica koja imaju korist od infrastrukture da učestvuju u troškovima njene izgradnje i održavanja srazmjerno koristi koju imaju.

Član 81*

- (1) Optimalna otvorenost šuma šumskoprivrednog područja putevima utvrđuje se Osnovom.
- (2) Planiranje, izgradnju i održavanje puteva u funkciji gazdovanja šumama vrši korisnik šuma i šumskog zemljišta u skladu sa planskom dokumentacijom na koju je saglasnost dalo Ministarstvo.

Član 82*

- (1) Šumski putevi koriste se prvenstveno za potrebe gazdovanja šumama, kao i potrebe lokalnog stanovništva.
- (2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta dužan je da održava šumske puteve.
- (3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, šumske puteve mogu da koriste i druga pravna lica i građani pod uslovima koje utvrde korisnik šuma i šumskog zemljišta i organ jedinice lokalne samouprave za puteve čiju su izgradnju finansirali.
- (4) Ako se šumski put koristi i za potrebe javnog saobraćaja, organi lokalne samouprave učestvuju u troškovima održavanja puteva proporcionalno njegovom korišćenju u javne svrhe.
- (5) Motorna vozila mogu se kretati šumskim putevima zbog spasavanja, potreba policije, sprovođenja mjera zaštite od elementarnih nepogoda i za održavanje javne infrastrukture.
- (6) U šumama i na šumskim putevima zabranjena su takmičenja koja uključuju motorna vozila, osim uz dozvolu Ministarstva.
- (7) Organi jedinica lokalne samouprave i korisnik šuma i šumskog zemljišta će u saradnji sa organom nadležnim za saobraćaj i Ministarstvom unutrašnjih poslova postaviti i održavati znakove na šumskim putevima i pratiti saobraćaj u skladu sa odredbama ovog člana, a u slučajevima gdje znakovi na putu i nadzor nisu dovoljni, mogu se koristiti rampe.
- (8) Šteta na šumskim putevima učinjena od trećih lica mora da se nadoknadi korisniku šuma i šumskog zemljišta na osnovu odštetnog cjenovnika, koji on donosi.

7. Objekti za primarnu preradu drveta

Član 83

- (1) Na postrojenjima za mehaničku preradu drveta zabranjeno je uskladištenje i prerađivanje drveta ako nije žigosano na način propisan ovim zakonom i ako nije izdat otpremni iskaz ili otpremnica.
- (2) Vlasnik postrojenja za mehaničku preradu drveta obavezan je da drvo po prijemu evidentira u knjigu evidencije.
- (3) Vlasnik postrojenja za mehaničku preradu drveta i stovarišta za promet drvetom dužan je da knjigu evidencije (knjiga prijema oblovine) ovjeri u republičkom organu uprave nadležnom za poreske poslove.
- (4) Propis o knjizi evidencije donosi ministar.
- (5) Propise o uslovima za rad objekata za primarnu preradu drveta donosi Vlada, na prijedlog Ministarstva.

Član 84*

- (1) Korisnik šuma i šumskog zemljišta dužan je da pod istim tržišnim uslovima obezbijedi neophodan

minimum šumskih drvnih sortimenata lokalnim preduzećima za mehaničku preradu drveta sa područja sa kojeg ti sortimenti potiču, radi podsticanja lokalnog preduzetništva i podupiranja razvoja sela i zavičaja.

(2) Obezbjedivanje neophodnog minimuma šumskih drvnih sortimenata iz stava 1. ovog člana utvrđuje korisnik šuma i šumskog zemljišta na osnovu kriterijuma koje odlukom propisuje Vlada, a koji uzimaju u obzir značaj lokalnih privrednih subjekata za mehaničku preradu drveta, za tu lokalnu zajednicu.

(3) *(brisano)*

8. Katastar šuma i šumskog zemljišta i informacioni sistem u šumarstvu

Član 85*

(1) Korisnik šuma i šumskog zemljišta i vlasnici šuma putem izvršioca stručnotehničkih poslova obavezni su da na propisan način vode i ažuriraju katastar šuma i šumskih zemljišta i o nastalim promjenama izvještavaju Ministarstvo najkasnije do 31. marta za prethodnu godinu.

(2) Ministarstvo objedinjuje katastar korisnika šuma i šumskog zemljišta i vlasnika šuma iz stava 1. ovog člana.

(3) Za potrebe vođenja katastra šuma i šumskog zemljišta obaveza je republičkog organa nadležnog za geodetske i imovinskopravne poslove da na zahtjev Ministarstvo dostavi kartografske i tabelarne podatke bez nadoknade, u štampanom obliku i elektronskoj formi.

Član 86

(1) Uspostavlja se informacioni sistem u šumarstvu kojim se obezbjeđuju sve neophodne informacije o stanju i promjenama šumskog fonda za potrebe planiranja, praćenja stanja i izvještavanja.

(2) Ministarstvo upravlja informacionim sistemom.

(3) Bliži propis o obliku i sadržaju, načinu upravljanja, održavanja i korišćenja informacionog sistema, kao i katastra šuma i šumskog zemljišta, načinu vođenja evidencije izvršenih radova i izvještaja donosi ministar.

IV - FINANSIRANJE I VRIJEDNOST ŠUMA

1. Sredstva posebnih namjena za šume

Član 87

(1) Radi ostvarivanja dugoročnih ciljeva zasnovanih na principima održivog gazdovanja šumama utvrđenih u Šumarskom programu Republike, Strategiji razvoja šumarstva i planovima gazdovanja šumama (Osnovi) predviđaju se finansijska sredstva za zaštitu šuma, politiku i planiranje, upravljanje i gazdovanje šumama, objedinjavanje katastra šuma i unapređivanje šuma, kao sredstva posebnih namjena za šume.

(2) Sredstvima posebnih namjena za šume upravlja Ministarstvo, a preko računa posebnih namjena za šume koji je u sistemu jedinstvenog računa Trezora.

(2a) Sredstva posebnih namjena za šume koriste se za održivi razvoj šumarstva u skladu sa namjenama iz člana 95. ovog zakona.

(3) Način obračuna, postupak i rokove obračunavanja i plaćanja, način usmjeravanja uplaćenih nadoknada i sredstava iz člana 88. ovog zakona na račun posebnih namjena za šume propisuje Vlada, na prijedlog Ministarstva.

Član 88*

Sredstva iz člana 87. stav 1. ovog zakona obezbjeđuju se iz:

a) - b) *(brisano)*

v) nadoknada za unapređivanje opštekorisnih funkcija šuma iz člana 91. ovog zakona,

g) nadoknade za zakup šumskog zemljišta i nadoknade za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje iz člana 92. ovog zakona,

- d) sredstava ostvarenih oduzimanjem i prodajom nezakonito stečene koristi iz šume i predmeta kojima je nezakonita radnja učinjena,
- đ) naplaćenih sredstava za iskrčenu šumu u postupku promjene namjene šuma i šumskog zemljišta,
- e) budžeta Republike Srpske i
- ž) ostalih izvora u skladu sa zakonom.

Član 89*

- (1) Naknade za korišćenje šume i šumskog zemljišta (sredstva za prostu reprodukciju) izdvajaju se iz ostvarenog ukupnog prihoda korisnika šuma i šumskog zemljišta, s tim da izdvojena sredstva ne mogu biti manja od 10% vrijednosti prodatih šumskih sortimenata utvrđenoj po cijenama u šumi na panju, po cjenovniku korisnika šuma i šumskog zemljišta.
- (2) Nadoknada iz stava 1. ovog člana uplaćuje se na poseban račun korisnika šuma i šumskog zemljišta mjesečno i koristi se u okviru šumskoprivrednog područja, odnosno šumskog gazdinstva na kome su ostvarena.
- (3) Neutrošena sredstva za prostu reprodukciju koriste se za proširenu reprodukciju šuma.
- (4) Sredstva iz stava 1. ovog člana koriste se za pripremu zemljišta za prirodno podmlađivanje, pošumljavanje, popunjavanje novopodignutih šumskih kultura, njegu šumskih kultura i šumskih sastojina, prve prorede šumskih kultura, zaštitu šuma od biljnih bolesti, štetočina i požara, projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumskih kamionskih puteva i za izradu šumskoprivrednih osnova.
- (5) Kontrolu uplate i utroška sredstava iz stava 1. ovog člana vrši Ministarstvo.
- (6) Korisnik šuma i šumskog zemljišta dužan je da plaća nadoknadu za razvoj nerazvijenih dijelova opštine sa koje potiču prodati sortimenti u iznosu od 10% finansijskih sredstava ostvarenih prodajom šumskih drvnih sortimenata utvrđenih po cjenovniku, po cijenama franko kamionski put.
- (7) Dio sredstava iz stava 6. jedinice lokalne samouprave, na čijoj teritoriji se nalaze zaštićena područja, obavezne su izdvojiti namjenski za održivi razvoj zaštićenih područja, a prema godišnjem planu o utrošku namjenskih sredstava.
- (8) Nadoknada iz stava 6. ovog člana uplaćuje se na račun javnih prihoda jedinice lokalne samouprave i koristi se za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture i drugih objekata na ruralnim područjima jedinice lokalne samouprave sa koje potiču prodati sortimenti, kao i za druge funkcije ruralnog razvoja, te ostale troškove neophodne za funkcionisanje jedinice lokalne samouprave, izuzev administrativnih troškova, plata, naknada plate i ostalih ličnih primanja.
- (9) Sredstva prikupljena uplatom nadoknade iz stava 6. ovog člana koriste se na osnovu godišnjeg plana o utrošku namjenskih sredstava, koji donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.
- (10) Nadoknadu iz stava 6. korisnik šuma i šumskog zemljišta plaća kvartalno do 5. u mjesecu za prethodni kvartal. Korisnik šuma i šumskog zemljišta nije dužan uplatiti ova sredstva ukoliko jedinica lokalne samouprave nije usvojila godišnji plan o utrošku namjenskih sredstava.
- (11) Nacionalni parkovi i industrijske i druge šumske plantaže nisu obveznici plaćanja nadoknade iz st. 1. i 6. ovog člana.

Član 90*

- (1) Nadoknadu za obavljanje poslova od opšteg interesa u šumama u privatnoj svojini uplaćuju vlasnici privatnih šuma u omjeru: 80% na račun izvršioca stručnotehničkih poslova u šumama u privatnoj svojini i 20% na račun jedinice lokalne samouprave sa čijeg područja potiču sortimenti.
- (2) Osnovicu za obračun nadoknade za obavljanje poslova od opšteg interesa u šumama u privatnoj svojini u iznosu od 10% čini tržišna vrijednost neto posječene drvne mase utvrđena na mjestu utovara u transportno sredstvo (franko kamionski put) po cjenovniku korisnika šuma i šumskog zemljišta.
- (3) Visina nadoknade iz stava 2. ovog člana obračunava se i uplaćuje u postupku vršenja doznake, odnosno odobravanja sječe šume, a prije izdavanja otpremnog iskaza.

(4) Sredstva koja se uplaćuju na račun jedinice lokalne samouprave sa čijeg područja potiču sortimenti mogu se koristiti isključivo za izradu šumskoprivrednih osnova za šume u privatnoj svojini, podizanje novih šuma, njegu šuma i zaštitu šuma u privatnoj svojini.

Član 91

(1) Nadoknadu za unapređivanje opštekorisnih funkcija šuma iz člana 88. stav 1. tačka v) ovog zakona na račun javnih prihoda Republike uplaćuju polugodišnje i po završnom računu sva pravna lica koja svoju djelatnost obavljaju na teritoriji Republike, kao i poslovne jedinice ili dijelovi pravnih lica čije je sjedište van Republike.

(2) Osnovica za utvrđivanje visine nadoknada jeste ukupan prihod na koji se primjenjuje stopa u visini od 0,07%.

(3) Izuzimaju se od plaćanja nadoknade iz stava 1. ovog člana javne institucije, humanitarne organizacije, udruženja i fondacije, izuzev onih koje obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti.

(4) Bliži propis o načinu prikupljanja i trošenja nadoknade iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje ministar.

Član 92*

(1) Korisnik zakupa dužan je da plaća nadoknadu za zakup šumskog zemljišta na račun javnih prihoda Republike.

(2) Osnovica za obračun sredstava iz stava 1. ovog člana je iznos naplaćene zakupnine, što će se regulisati ugovorom o zakupu koji će se zaključiti na osnovu propisa koji donosi ministar.

(3) Prikupljena sredstva po osnovu zakupa šumskog zemljišta korišće se za kupovinu i podizanje novih šuma.

(4) Predlagač krčenja kojem je obračunata naknada iz člana 43. stav 1. ovog zakona naknadu uplaćuje u omjeru: 30% na račun javnih prihoda jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalazi nepokretnost i 70% na račun javnih prihoda Republike.

(5) Sredstva iz stava 4. ovog člana, a koja se uplaćuju na račun javnih prihoda jedinice lokalne samouprave, mogu se koristiti isključivo za izradu šumskoprivrednih osnova za šume u privatnoj svojini, podizanje novih šuma, njegu i zaštitu šuma u privatnoj svojini, kao i druge namjene vezane za unapređivanje stanja privatnih šuma.

Član 93

Kontrolu obračuna sredstava iz člana 88. i člana 89. stav 6. ovog zakona vrši Poreska uprava Republike Srpske.

Član 94

(1) Ako obveznik plaćanja nadoknade iz člana 88. ovog zakona ne obračuna i ne uplati nadoknadu na račun javnih prihoda Republike, prinudnu naplatu i kontrolu obračuna i uplate izvršiće Poreska uprava Republike.

(2) Prinudna naplata nadoknada propisanih ovim zakonom i kamate za neblagovremeno izmirenje obaveza izvršava se u skladu sa propisom kojim se uređuje poreski postupak.

Član 95*

(1) Nadoknada za unapređivanje opštekorisnih funkcija šuma (proširena reprodukcija) koristi se za finansiranje izrade i realizaciju Šumarskog programa Republike Srpske, Strategije razvoja šumarstva Republike Srpske, Dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, finansiranje gazdovanja šumama i šumskim zemljištem na području krša, za obavljanje aktivnosti Savjeta za šumarstvo Republike Srpske, uspostavljanje i održavanje informacionog sistema u šumarstvu, uspostavljanje i održavanje katastra šuma i šumskog zemljišta, finansiranje utvrđivanja granica šuma i šumskog zemljišta, izradu i sprovođenje inventure šuma na velikim površinama, podršku zaštićenim područjima kroz unapređivanje i razvoj socijalnih funkcija šuma i realizaciju projekata unapređivanja šuma u svim oblicima svojine šuma i šumskog zemljišta, kao i za:

a) podizanje novih šuma,

- b) unapređivanje proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala,
- v) obavljanje šumskouzgojnih radova u visokim degradiranim šumama, izdanačkim šumama, goletima i kršu,
- g) sprovođenje zaštite šuma u vanrednim okolnostima,
- d) popunjavanje, njegu i prve prorede u kulturama podignutim iz sredstava proširene reprodukcije šuma,
- đ) izdvajanje novih i unapređivanje stanja postojećih sjemenskih objekata,
- e) očuvanje, unapređivanje i usmjereno korišćenje biodiverziteta šumskih eko-sistema,
- ž) izdvajanje, konzervaciju i očuvanje zaštićenih područja,
- z) naučnoistraživački rad i obrazovanje u oblasti šumarstva,
- i) izgradnju i održavanje infrastrukturnih objekata u funkciji gazdovanja šumama,
- j) gazdovanje šumama i šumskim zemljištem na području krša,
- k) uspostavljanje, održavanje i unapređivanje sistema stručno-savjetodavne podrške vlasnicima privatnih šuma,
- l) podršku udruživanju vlasnika privatnih šuma,
- lj) nabavku osnovnih sredstava koja su potrebna za održivo gazdovanje šumama,
- m) unapređivanje i razvoj socijalnih funkcija šuma i
- n) druge namjene za unapređivanje šuma.

(2) Za neplanirane mjere zaštite šuma koje mogu da prouzrokuju posljedice širih razmjera (požari, gradacija insekata i slično) rezerviše se 5% sredstava proširene reprodukcije šuma, a za razvoj lovstva u Republici rezerviše se 2% sredstava proširene reprodukcije šuma.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje uslove i kriterijume, način i postupak korišćenja sredstava posebnih namjena za šume.

2. Vrijednost šuma

Član 96

- (1) U Osnovima se obavezno utvrđuje vrijednost šuma.
- (2) Vrijednost šume u smislu ovog zakona čini vrijednost: stabala (drveta), zemljišta, ostalih šumskih proizvoda i opštekorisnih funkcija šuma.
- (3) Vrijednost šume utvrđuje se u godini usvajanja Osnova, a po potrebi revalorizuje se za konkretni dio šume.
- (4) Bliži propis o načinu, postupku (metodologiji) utvrđivanja vrijednosti šuma donosi ministar.

V - IMOVINSKOPRAVNI ODNOSI

Član 97*

- (1) Zabranjena je prodaja i drugi načini otuđivanja šuma i šumskog zemljišta.
- (2) Ministarstvo može dio šume i šumskog zemljišta u kojoj ne može da se organizuje racionalno gazdovanje (manja izolovana šuma, enklava ili poluenklava) zamijeniti sa vlasnicima čije se šume nalaze izolovane, odnosno kao enklave ili poluenklave u kompleksu šuma, uz saglasnost Vlade.
- (3) Ministar će podzakonskim aktom propisati bliže uslove za zamjenu šuma i šumskog zemljišta.

Član 98*

- (1) Šume ne mogu se davati u zakup.

(2) Šumsko zemljište može se dati u zakup do njegovog privođenja namjeni utvrđenoj planskim dokumentima i pod uslovima utvrđenim u ovom zakonu.

(3) Šumsko zemljištedato u zakup ne može se koristiti za izgradnju trajnih objekata, osim u posebnim slučajevima od opšteg interesa, a na osnovu odluke Vlade.

(4) Davanje u zakup šumskog zemljišta vrši Ministarstvo uz saglasnost korisnika šuma i šumskog zemljišta.

(5) Uslove i način davanja u zakup šumskog zemljišta propisuje ministar.

VI - NADZOR

Član 99

(1) Upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega vrši Inspekcija za šumarstvo i lovstvo u sastavu Republičke uprave za inspekcijske poslove.

(3) Ministarstvo je drugostepeni organ u postupku rješavanja žalbi na rješenja inspektora za šumarstvo i lovstvo.

Član 100

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijama u Republici Srpskoj, inspektor za šumarstvo i lovstvo ovlašćen je da:

a) zabrani sve vrste radova i aktivnosti u šumama i šumskom zemljištu koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona ili mogu imati štetne posljedice za šumu i šumsko zemljište,

b) naloži sve vrste radova i aktivnosti u šumama i na šumskom zemljištu koje su u skladu sa odredbama ovog zakona,

v) zabrani izvođenje šumskih radova pravnim i fizičkim licima koja ne posjeduju propisane licence za određene poslove, odnosno upotrebljavaju tehnička sredstva i postupke koji nisu u skladu sa tehnološkim zahtjevima zaštite, sigurnosti i zdravlja ljudi,

g) vrši nadzor nad utroškom sredstava posebnih namjena za šume i

d) vrši kontrolu dokumentacije o stručnoj osposobljenosti zaposlenih za obavljanje određenih poslova.

VII - KAZNENE ODREDBE

Član 101*

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice ako:

a) ne donese investicioni program gazdovanja šumskim plantažama u skladu sa članom 19. ovog zakona,

b) postupa suprotno odredbama Osnova, dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, investicionog programa gazdovanja šumskim plantažama i izvođačkih projekata (član 21. stav 1. ovog zakona),

v) ne izvrši radove u skladu sa članom 21. st. 1, 2, 3. i 4. ovog zakona, koji se odnose na šumskouzgojne radove, radove na njezi i zaštiti šuma, sječi i radove na postizanju odgovarajućeg stepena otvorenosti šuma predviđenih Osnovom, investicionim programima gazdovanja plantažama i drugim intenzivnim zasadima i izvođačkim projektima, kao i ako prekorači ukupan obim sječa u visokim šumama sa prirodnom obnovom predviđenih Osnovom,

g) realizaciju osnova za šume vrši bez izvođačkog projekta u skladu sa članom 24. stav 1. ovog zakona,

d) ne donese, u skladu sa osnovama, godišnji plan gazdovanja šumama do 1. decembra tekuće godine za narednu godinu, u skladu sa članom 28. st. 1. i 2. ovog zakona, te ako izmijeni godišnji plan gazdovanja suprotno odredbama člana 28. stav 4. ovog zakona,

- đ) ne obavlja poslove korišćenja šuma i šumskog zemljišta, uključujući i obavezu održavanja u skladu sa članom 34. ovog zakona,
- e) vrši zabranjene radnje propisane članom 41. t. a), g), d), đ), e), ž) i z) ovog zakona,
- ž) u roku ne privede prvobitnoj namjeni šumsko zemljište nad kojim je izvršeno krčenje šume (član 42. st. 4. i 5. ovog zakona),
- z) izvrši sječu i uništavanje drveća i žbunja i njihovih prirodnih staništa iz člana 45. st. 1. i 2. ovog zakona,
- i) ne omogući nesmetan prolaz preko sopstvenog posjeda u skladu sa članom 75. ovog zakona,
- j) ne plaća naknadu za korišćenje šuma i šumskog zemljišta, kao i naknadu za razvoj opštine u skladu sa članom 89. ovog zakona,
- k) nadoknadu iz člana 89. stav 8. ovog zakona koristi suprotno propisanim namjenama,
- l) u postupku doznake, odnosno odobravanja sječe i izdavanja otpremnog iskaza ne izvrši obračun naknade za obavljanje poslova od opšteg interesa u šumama u privatnoj svojini iz člana 90. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.
- (3) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se fizičko lice za prekršaje iz stava 1. t. b), v), g), đ), e), ž), z) i i) ovog člana.
- Član 102*
- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 9.000,00 KM kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice ako:
- a) izvođački projekat izradi lice koje ne ispunjava uslove iz člana 24. stav 5. i ako ne izvede sve radove predviđene izvođačkim projektom u periodu od dvije godine u skladu sa članom 24. stav 4. ovog zakona,
- b) izvođački projekat za šume u privatnoj svojini izradi lice koje ne ispunjava uslove iz člana 25. stav 3. ovog zakona,
- v) u toku sprovođenja Osnova u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja bitnih nedostataka ili izmijenjenih okolnosti na kojima su zasnovane ne izvrši njenu izmjenu ili dopunu u skladu sa odredbama člana 26. stav 1. ovog zakona,
- g) ne evidentira u propisanim evidencijama izvršene radove na zaštiti, gajenju i korišćenju (sječi) šuma do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu, odnosno ne evidentira šumske štete neposredno po njihovom nastanku ili najkasnije u roku od mjesec dana, u skladu sa članom 30. stav 1. ovog zakona,
- d) vrši krčenje šuma i trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta suprotno odredbama člana 42. st. 1. i 2. ovog zakona,
- đ) ne donese akt o utvrđivanju prioriternih opštekorisnih funkcija regulisan odredbama člana 47. st. 1. i 2. ovog zakona,
- e) ne izvrši pošumljavanje požarišta, površina na kojima nije uspelo podmlađivanje i pošumljavanje, kao i površina na kojima je izvršeno pustošenje, krčenje šuma ili bespravna sječa rijetkih vrsta drveća u roku od dvije godine (član 49. ovog zakona),
- ž) ne prati uticaj biotičkih i abiotičkih činilaca na zdravstveno stanje šuma i blagovremeno ne preduzimaju mjere za zaštitu šuma i šumskog zemljišta u skladu sa članom 50. stav 2. ovog zakona,
- z) ne sprovodi aktivnosti na zaštiti šuma iz člana 51. stav 1. ovog zakona,
- i) ne preduzme odgovarajuće mjere zaštite šuma u vanrednim situacijama prema naloženim mjerama iz člana 54. ovog zakona,
- j) ne obezbijedi zaštitu šuma od protivpravnog prisvajanja, korišćenja i drugih nezakonitih radnji u skladu sa članom 64. ovog zakona,
- k) čuvar šuma ne vrši poslove propisane članom 65. stav 3. ovog zakona,

- l) ne održava sjemenske objekte na način kojim se obezbjeđuje maksimalna proizvodnja kvalitetnog šumskog sjemena prema planskim dokumentima u skladu sa odredbama člana 66. ovog zakona,
- lj) siječe stabla u sjemenskim sastojinama koje su priznate kao polazni materijal za proizvodnju šumskog sjemena suprotno odredbama člana 67. ovog zakona,
- m) siječe šumu bez odabiranja i obilježavanja stabala za sječū doznačnim žigom, bez urađenog izvođačkog projekta usklađenog sa smjernicama datim u planovima gazdovanja šumama ili siječe na površinama koje nisu obilježene za čistu sječū ili krčenje ili kad ne vrši doznaku u slučajevima kada je potrebno izvršiti sječū uzrokovane elementarnim nepogodama, suprotno odredbama člana 69. ovog zakona,
- n) doznaku vrše lica koja nemaju odgovarajući stručni ispit, ili vrši doznaku vlasniku šuma u privatnoj svojini koji nije pružio odgovarajući dokaz o vlasništvu šume, suprotno odredbama člana 70. st. 1, 3. i 4. ovog zakona,
- nj) vrši sječū, izradu i privlačenje drvnih sortimenata suprotno odredbama člana 71. ovog zakona,
- o) izvrši promet sortimenata iz šuma suprotno odredbama člana 72. ovog zakona,
- p) ne uspostavi šumski red u gazdovanju šumama u vremenu i na način kojim se obezbjeđuje održavanje i uspostavanje šumskog reda u skladu sa članom 73. ovog zakona,
- r) ne izvrši tehnički prijem izvedenih radova u šumarstvu u skladu sa odredbama člana 74. st. 1, 2, 3, 4. i 5. ovog zakona,
- s) gradi objekte potrebne za gazdovanje šumom i divljači koji nisu u skladu sa planskim dokumentima, suprotno odredbama člana 78. ovog zakona,
- t) u šumi ili njenoj neposrednoj blizini podigne objekte suprotno odredbama člana 79. ovog zakona,
- ć) planira, gradi, održava i koristi šumsku infrastrukturu suprotno odredbama člana 80. stav 1. ovog zakona,
- u) vrši uskladištenje i preradu drveta na postrojenjima za mehaničku preradu drveta suprotno odredbama člana 83. ovog zakona,
- f) ne obezbijedi neophodan minimum šumskih drvnih sortimenata lokalnim preduzećima za mehaničku preradu drveta, u skladu sa članom 84. ovog zakona,
- h) na propisan način ne vode i ažuriraju katastar šuma i šumskog zemljišta i o nastalim promjenama ne obavijeste Ministarstvo u skladu sa članom 85. stav 1. ovog zakona,
- c) ne uplati nadoknadu iz člana 91. stav 1. ovog zakona,
- č) ne uplati nadoknadu za zakup šumskog zemljišta i nadoknadu za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje, u skladu sa članom 92. ovog zakona,
- dž) prodaje i na drugi način otuđuje šumu i šumsko zemljište u suprotnosti sa odredbama člana 97. stav 1. ovog zakona i
- š) gradi trajne objekte na šumskom zemljištu dato u zakup, suprotno odredbama člana 98. stav 3. ovog zakona.
- aa) drvo i drvine sortimente proizvedene u šumi vozi od panja i transportuje suprotno odredbama člana 72. stav 1. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.
- (3) Novčanom kaznom od 300,00 do 900,00 KM kazniće se fizičko lice za prekršaj iz stava 1. t. ž), z), i), j), m), o), p), t), u) i č) ovog člana.

Član 103

- (1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 KM kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice, ako:

- a) ne obavijesti Ministarstvo o pojavi štetočina i nastaloj šteti u šumi i šumskom zemljištu u skladu sa članom 52. ovog zakona,
- b) koristi hemijska sredstva u šumi suprotno odredbama člana 53. stav 1. ili upotrebljava pesticide koji nisu registrovani za suzbijanje štetočina u šumi suprotno odredbama člana 53. stav 2. ovog zakona,
- v) ne donese plan zaštite šuma od požara u skladu sa članom 55. st. 1. i 4. ovog zakona i člana 56. stav 3. ovog zakona,
- g) vrši paljenje otvorene vatre suprotno odredbama člana 56. st. 1. i 2. ovog zakona,
- d) odlaže smeće, otrovne supstance i ostali otpad u šumi i na šumskom zemljištu suprotno odredbama člana 58. stav 1. ovog zakona,
- đ) ne spriječi, odnosno ne očisti smeće u skladu sa članom 58. stav 2. ovog zakona,
- e) izvodi radove (odvodnjavanja i sl.) koji mogu bitno ugroziti vodni režim u šumi suprotno odredbama člana 59. stav 1. ovog zakona,
- ž) prilikom boravka i slobodnog kretanja u šumi vrši radnje koje nisu u skladu sa ograničenjima koje je propisalo Ministarstvo, vlasnik ili korisnik šuma, suprotno odredbama člana 60. stav 4. ovog zakona,
- z) prouzrokuje štetu za vrijeme boravka u šumi suprotno odredbama člana 61. ovog zakona,
- i) vrši pašu u šumi suprotno odredbama člana 62. ovog zakona,
- j) ne obezbijedi da divljač ne narušava biološku ravnotežu šumskog ekosistema, ne sprečava razvoj šuma i sprovođenje ciljeva gazdovanja šumama, i ne sprovodi praćenje štete nastale od divljači u šumi, u skladu sa članom 63. st. 1. i 3. ovog zakona,
- k) vrši sječu i promet drveća za novogodišnje i druge praznike, suprotno odredbama člana 76. ovog zakona,
- l) ne koristi ostale šumske proizvode prema smjernicama Osnova i programa korišćenja ostalih šumskih proizvoda, tako da se ne ugrožava šumski ekosistem, i ako nema dozvolu za korišćenje ostalih šumskih proizvoda izdatu od Ministarstva (član 77. ovog zakona) i
- lj) ne održava šumske puteve i dozvoli u šumama i na šumskim putevima takmičenja koja uključuju motorna vozila bez odobrenja Ministarstva, suprotno odredbama člana 82. st. 2. i 6. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300,00 do 900,00 KM.

(3) Novčanom kaznom od 100,00 do 300,00 KM kazniće se fizičko lice za prekršaj iz stava 1. t. a), b), g), d), đ), e), ž), z), i), k) i l) ovog člana.

VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 104*

(1) Granice šuma i šumskog zemljišta moraju biti utvrđene i obilježene.

(2) Neutvrđene granice šuma i šumskog zemljišta utvrdiće se u roku od deset godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, a na osnovu godišnjeg programa, koji donosi korisnik šuma i šumskog zemljišta, uz saglasnost Ministarstva.

(3) Sredstva za utvrđivanje i obilježavanje granica šuma i šumskog zemljišta obezbjeđuju se iz sredstava posebnih namjena za šume i sredstava korisnika šuma i šumskog zemljišta, u visini utvrđenoj programom iz stava 2. ovog člana.

(4) Granice šuma i šumskog zemljišta utvrđuju se rješenjem nadležne područne jedinice Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, a na zahtjev korisnika šuma i šumskog zemljišta ili nosioca prava svojine na privatnoj šumi.

(5) Poslove obilježavanja granica šuma i šumskog zemljišta i održavanje graničnih znakova dužan je da vrši korisnik šuma i šumskog zemljišta .

Član 105

(brisano)

Član 106

(1) U roku od devet mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona Ministarstvo će pripremiti Strategiju razvoja šumarstva Republike.

(2) U roku od godinu dana od dana donošenja Strategije Ministarstvo će pripremiti Šumarski program.

Član 107*

(1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona Vlada će donijeti propise iz člana 83. stav 5. ovog zakona,

(2) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti:

a) Pravilnik o sprovođenju inventure šuma na velikim površinama,

b) Pravilnik o elementima i sadržaju šumskoprivrednih osnova,

v) Pravilnik o nadzoru nad izradom osnova,

g) Pravilnik o minimalnim uslovima koje moraju da ispunjavaju izvođači radova u šumarstvu,

d) Pravilnik o izradi dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, elaborata za proglašenje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom i projekata za šumske komunikacije,

đ) Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova izrade osnova, elaborata, projekata za šumske komunikacije, izvođačkih projekata gazdovanja šumama (i doznaku) i programa korišćenja ostalih šumskih proizvoda,

e) Pravilnik o evidencijama izvršenih radova na zaštiti, šumskouzgojnih radova, gajenju i korišćenju (sječi) šuma,

ž) Pravilnik o obavljanju stručnotehničkih poslova u šumama u privatnoj svojini,

z) Pravilnik o načinu praćenja zdravstvenog stanja šuma,

i) Pravilnik o uslovima i načinu izvještavanja o pojavi štetočina i nastalim štetama u šumi i na šumskom zemljištu,

j) Pravilnik o sadržaju i postupku izrade Plana zaštite šuma od požara,

k) Pravilnik o vršenju doznake stabala za sječu,

l) Pravilnik o obrascu otpremnog iskaza i obrascu otpremnice za promet šumskih proizvoda,

lj) Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu registrovanja i čuvanja doznačnog žiga i žiga za šumsku krivicu,

m) Pravilnik o šumskom redu,

n) Pravilnik o katastru šuma i šumskog zemljišta i

nj) Pravilnik o načinu prikupljanja, kriterijumima za raspodjelu sredstava i postupku korišćenja sredstava posebnih namjena za šume.

(3) U roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti:

a) Pravilnik o načinu proglašavanja, obilježavanja, finansiranja, načinu gazdovanja zaštitnim šumama i šumama posebne namjene,

b) Pravilnik o donošenju šumskoodštetnog cjenovnika,

v) Pravilnik o legitimaciji čuvara šuma i uniformi,

g) Pravilnik o prometu četinarskih stabala za novogodišnje i druge praznike,

- d) Pravilnik o uslovima korišćenja i načinu sakupljanja ostalih šumskih proizvoda,
- đ) Pravilnik o evidencijama uskladištenih šumskih drvnih sortimenata na postrojenjima za mehaničku preradu drveta,
- e) Pravilnik o obliku i sadržaju, načinu upravljanja, održavanja i korišćenja informacionog sistema,
- ž) Pravilnik o načinu i metodologiji utvrđivanja vrijednosti šuma i
- z) Pravilnik o uslovima i načinu zamjene šuma i šumskog zemljišta i
- i) Pravilnik o uslovima i načinu davanja u zakup šumskog zemljišta.

Član 108

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o šumama ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 13/94, 8/96, 10/97, 23/98, 18/99, 43/02, 53/05 i 91/06).

Član 109

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

* Odredbe člana 3, člana 4. stav 1, člana 5. stav 2. tačka đ) i stav 3, člana 18. st. 1. i 2, člana 22. st. 1. i 2, člana 23. stav 1, člana 24. stav 1, člana 28. stav 2, čl. 31. i 33, člana 34. stav 1 tačka l) i st. 2. i 3, čl. 35. i 36, člana 37. stav 2, člana 46. stav 3, člana 47. stav 5, člana 48. stav 2, člana 49, člana 50. stav 2, člana 51. stav 3, člana 52. stav 1, člana 54. stav 1, člana 55. stav 1, člana 57. stav 1, člana 58. stav 2, člana 60, st. 1, 3, 4 i 5, člana 61. stav 3, člana 62. st. 1, 2, 5, 6. i 8, člana 63. stav 3, člana 64, člana 65. stav 2, stav 3. tač. b), v) i i), člana 66, člana 71. st. 3. i 4, člana 72. st. 5, 6. i 7, člana 73. st. 1. i 2, člana 74. st. 2. i 5, člana 75, člana 77. st. 2, 3 i 5, člana 79, člana 80. stav 2, člana 81. stav 2, člana 82. st. 2, 3, 7. i 8, člana 84, člana 85. st. 1. i 2, člana 88. stav 1. tačka g), člana 89. st. 1, 2, 6. i 10, člana 90. stav 2, člana 92. st. 1. i 3, člana 95. stav 1, člana 97. st. 1. i 2, člana 98, člana 101. stav 1. tač. g), đ) i j), člana 102. stav 1. tač. dž) i š), člana 104. st. 1-5. i člana 107. stav 3 tač. z) i i) Zakona o šumama ("Sl. glasnik RS", br. 75/2008, 60/2013 i 70/2020) u dijelu koji glasi "u svojini Republike", prestale su da važe na osnovu Rješenja US BiH, br. U 4/21 od 6. jula 2022. godine, koje je objavljeno u "Sl. glasniku BiH", br. 49/2022 od 26. jula 2022. godine.

Tip dokumenta:	Propis
Naslov:	ZAKON O ŠUMAMA ("Sl. glasnik RS", br. 75/2008, 60/2013 i 70/2020 i "Sl. glasnik BiH", br. 49/2022 - rješenje US BiH)
Rubrika:	VIII-8 - Privredne djelatnosti/Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda
Nivo dokumenta:	Republike Srpske
Glasil:	Službeni glasnik BiH, broj 49/2022 od 26/07/2022
Vrsta propisa:	Zakoni
Propis na snazi:	23/08/2008 -
Verzija na snazi:	27/07/2022 -
Donosilac:	Narodna skupština Republike Srpske
Pravni prijetodnik:	ZAKON O ŠUMAMA ("Sl. glasnik RS", br. 66/2003 - prečišćen tekst, 53/2005, 113/2005 - dr. zakon i 91/2006)
Unijeto u bazu:	04/08/2022
Komentar urednika:	-
Radi dobijanja potpunijih informacija o svim verzijama ovog propisa, aktivirajte tab "lična karta propisa".	
Komentar korisnika:	-

[Mijenjanje komentara korisnika](#)